

«Звезда» працягвае знаёміць чытачоў з рэгіёнамі краіны, іх людзьмі, імкненнямі, дасягненнямі, поспехамі. Сёння на нашых старонках прадстаўлены Маладзечанскі раён.

Мінскае «Дынама» імкнецца сёлета пацягнуць БАТЭ ў чэмпіёнскім крэсле. Сярод навічоў мінчан ёсць два гульцы, пра якіх гэтай зімой гавораць апантана, не іскладучы ні слоў, ні эмоцый.

Самае важнае падчас Посту — ачысціць сваю галаву ад дрэнных думак і адкрыць сэрца добраву. Што да харчавання, то яно павінна быць асабліва збалансаваным.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

БЕЛАРУСЬ—ІНДАНЕЗІЯ: ЗАКРЫТЫХ ТЭМ ДЛЯ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Перагаворы прэзідэнтаў Беларусі і Інданезіі Аляксандра Лукашэнка і Сусіла Бамбанга Юдаёна ў вузкім і пашыраным складзе прайшлі ўчора ў Джакарце, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі асноўныя пытанні двухбаковага парадку дня, вызначылі магчымасці і перспектывы супрацоўніцтва, якія адкрываюцца ў сферы прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, адукацыі, культуры, абароны і інвестыцый. Беларусь зацвёрдзіла ў паглыблены адносіны з дзяржавамі Паўднёва-Усходняй Азіі, пры гэтым Інданезія з'яўляецца адной з ключавых краін для пашырэння беларускіх інтарэсаў у гэтым вялікім рэгіёне.

Да пачатку перагавораў лідараў дзвюх краін прайшла цырымонія афіцыйнай сустрэчы Прэзідэнта Беларусі каля Палаца Мерджэ. Аляксандра Лукашэнка сустраў кіраўнік інданезійскай дзяржавы Сусіла Бамбанг Юдаёна. У час выканання гімнаў былі зроблены 21 гарматы залп.

Музей драўляных мініячур Паўла Шадрына

Пяць гадоў таму жыхар Мурманска Павел Шадрын, майстар па вырабе драўляных мініячур і сувеніраў, прыехаў на пастаяннае жыхарства ў Беларусь. Ён выкупіў закінуты лагер працы і адпачынку каля вёскі Залузе Жабінкаўскага раёна,

дзе стварыў сваю творчую майстэрню. Зараз ён заканчвае афармленне музея драўляных вырабаў і сувеніраў, а да лета тут пачне функцыянаваць аграпрамысловы комплекс, дзе можна будзе прымаць адпачынальнікаў.

ПАПУ РЫМСКАМУ ПЕРАДАДЗЕННЫ ВІНШАВАННІ АД ІМЯ ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ

Папу Рымскаму Францішку ўчора перададзены віншаванні і найлепшыя пажаданні ад імя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнка, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага Міністэрства замежных спраў.

У знешнепалітычным ведамстве падкрэслілі, што 19 сакавіка ў ходзе мерапрыемстваў з нагоды пачатку пантыфікату Папы Рымскага Францішка адбылася кароткая пратакольная размова кіраўніка дэлегацыі Рэспублікі Беларусь — старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Анатолія Рубінава з Пантыфікам. Падчас размовы Папу Рымскаму перададзены віншаванні ад імя кіраўніка беларускай дзяржавы. На цырымоніі таксама прысутнічаў Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, архібіскуп Рымска-каталіцкай царквы Беларусі Тадэвуш Кандрусевіч.

■ Абітурыент—2013

БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТ ЗАПРАШАЕ АБІТУРЫЕНТАЎ ПАФЕСТЫВАЛІЦЬ

З 2013 года Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт адкрывае набор на 11 новых спецыяльнасцяў на першай ступені вышэйшай адукацыі. У прыватнасці, у БДУ збіраюцца рыхтаваць спецыялістаў па космазакартаграфіі, гідроматэаралогіі, ядзернай фізіцы, камп'ютарнай фізіцы, фізіцы нанаматэрыялаў і нанатэхналогіі, фундаментальнай хіміі і хіміі лекавых спалучэнняў. Яшчэ тры новыя спецыяльнасці звязаны з матэматыкай: «матэматыка і інфармацыйная тэхналогія», «камп'ютарная тэхналогія і сістэмны аналіз» і «механіка і матэматычнае мадэляванне».

Як раскажаў на сустрэчы з журналістамі рэктар Белдзяржуніверсітэта Сяргей Абламейка, прыкладна 60 працэнтаў спецыяльнасцяў будуць перададзены з новага навучнага года на чатырохгадовы тэрмін навучання.

Не сакрэт, што ў скарочэння тэрмінаў падрыхтоўкі спецыялістаў хапае апанентаў, якія лічаць, што за чатыры гады падрыхтаваць спецыяліста з вышэйшай адукацыяй немагчыма. Аднак гэта сусветная практыка: многія краіны даўно перайшлі на схему 4+2: чатыры гады падрыхтоўкі на першай ступені вышэйшай школы і два гады — на другой. А ёсць краіны, дзе дзейнічае схема 3+2. Мы таксама пераходзім на схему 4+2 і робім упор на пашырэнне мабільных прыладаў, «эканамічна інфарматыка», «інавацыйны менеджмент», «тэхналогія» і іншыя... Усяго 10 новых спецыяльнасцяў.

Таксама ў Белдзяржуніверсітэце будзе пашырана практыка падрыхтоўкі спецыялістаў па інтэграваных з сярэднімі спецыяльнымі навуковымі ўстановамі праграмаў: у 2013 годзе набор будзе ажыццяўляцца на 9 інтэграваных спецыяльнасцяў. Такім чынам у выпускнікоў педагагічных вучылішчаў будзе, напрыклад, магчымасць наступіць у БДУ на рускую і беларускую філалогію або на матэматыку. На бюджэтную форму навучання вылучана 88 месцаў і 255 — на платную форму навучання.

Усяго ж на дзённую бюджэтную форму навучання ў БДУ плануецца прыняць 2048 чалавек (без уліку ваеннага факультэта), з іх 1273 чалавекі — на прыродазнаўча-навуковыя спецыяльнасці і 775 — на сацыяльна-эканамічныя і гуманітарныя спецыяльнасці. На завочную бюджэтную форму — 400 чалавек, а на завочную платную — 1931. 12514 чалавек маюць шанцы стаць студэнтамі дзённай платнай формы навучання ў БДУ.

■ На перспектыву

СЁННЯ І ЗАЎТРА МІНШЧЫНЫ

Пра вынікі развіцця цэнтральнага рэгіёна за мінулы год і перспектывы развіцця на пяцігодку раскажаў на прэс-канферэнцыі для журналістаў рэспубліканскі і рэгіянальныя сродкі масавай інфармацыі губернатар Мінскай вобласці Барыс Батура.

Па словах старшыні Мінбелвыканкама, галоўнае дасягненне мінулага года — выкананне асноўнага паказчыка, валовага рэгіянальнага прадукту, які пры заданні 106 працэнтаў склаў 106,5 працэнта. Справілася вобласць і з заданнем па росту заробатнай платы, экспарце ў цэлым. Адметна, што летась знізіўся ўплыў «Беларускалія» на экспертны паказчык. Напрыклад, у 2011 годзе яго доля ў экспарце вобласці была на ўзроўні 50 працэнтаў, а за мінулы склаў 31 працэнт. «Я лічу, што гэта сур'ёзнае дасягненне. Акрамя таго, мы выканалі ў цэлым прагнозы экспертнага паказчыка тэрыторыі дзякуючы рабоце прадпрыемстваў пазаведмааснай падпарадкаванасці. Практычна — за кошт прыватнага сектара, камунальнай формы ўласнасці і развіцця сферы экспертнага паслуг, асабліва ў турыстычнай галіне. Значным крокам наперад стала і тое, што ў 2012 годзе доля бізнесу ў фарміраванні бюджэту дасягнула 29 працэнтаў. Для параўнання: у папярэднім — толькі 24 працэнтаў», — канстатаваў Барыс Батура.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПАПЕ ЎРУЧЫЛІ СІМВАЛЫ ЎЛАДЫ

Папа Рымскі Францішак атрымаў сімвалы сваёй улады: пакрыты пазалотай сярэбраны «пярсцёнак рыбака» і палю з воўныя ягняці. Пасля гэтага ён прыняў вернасці ў некалькіх асноўных кардыналаў каталіцкай царквы, а таксама ўзначаліў агульную малітву. Кароткая імша завяршылася прапаведдзю новага Папы Рымскага — свайго роду «інагурацыйнай прамовай». Да гэтага пантыфік аб'ехаў Ватыканскую плошчу Святога Пятра на адкрытым аўтамабілі, павітаў прысутных на ёй паломнікаў і турыстаў, а таксама памаліўся ў грабніцы Святога Пятра ў аднайменным саборы. Па каталіцкай традыцыі, менавіта гэты святы ў аднайменным саборы. Па каталіцкай традыцыі, менавіта гэты святы ў аднайменным саборы.

ДАМАСК АБВІНАВАЦЬ ПАЎСТАНАЦЬ У ВЫКАРЫСТАННІ ХІМІЧНАЙ ЗБРОІ

Сірыйскае афіцыйнае навінавае агенцтва САНА 19 сакавіка паведаміла аб першым выпадку прымянення хімічнай зброі ў ходзе грамадзянскай вайны. Згодна з гэтай інфармацыяй, паўстанцы запусцілі ракету з хімічнай боегалоўкай па паселішчы Хан аль-Асаль у правінцы Алепа. У выніку гэтага ўдару загінулі 15 чалавек, шмат хто быў «паранены». Прадстаўнікі апазіцыі, у сваю чаргу, заявілі тэлеканалу «Аль-Арабія», што на Хан аль-Асаль упала боегалоўка тактычнай ракеты «Скад». Аб хімічнай атацы яны нічога не кажуць, але інфармацыю аб загінулых і пацярпелых пацярджалі.

РАСІЯНЕ СПУСТОШЫЛІ КІПРСКІЯ РАХУНКІ

У заходніх СМІ з'явілася інфармацыя, што расійскія бізнесмены паспелі вывесці з рахункаў у кіпрскіх банках каля двух мільярдаў еўра да расійскай дзяржавы ўвесці рэзаўны падатак на дэпазіты. Таксама ў брытанскіх СМІ з'явіліся звесткі аб магчымай дапамозе Кіпру з боку Расіі. Daily Mail паведаміла, што «Газ-прам» прапанаваў правесці рэструктурызацыю банкаў краіны ў абмен на эксплуатацыю газавых радовішчаў на востраве. Але цікавіць расіян на востраве нібыта не толькі газ. Так, як піша выданне, расійскія ўлады ў прыватным парадку прапанавалі Кіпру дапамогу ў абмен на права выкарыстання адной з ваенна-марскіх баз на грэчаскай частцы вострава.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

АЛІЎКАВЫ АЛЕЙ ДАПАМАГАЕ СКІНУЦЬ ВАГУ

Аліўкавы алей дазваляе кантраляваць аб'ём спажыванай ежы. Эфект аліўкавага алею параўноўваў з рапсавым алеем, салам або сметанковым маслам супрацоўнікі Мюнхенскага тэхнічнага ўніверсітэта і ўніверсітэта Вены. У цэлым аліўкавы алей памяншаў колькасць спажытых калорый (амаль на 200 штодзень) і, насуперак чаканнем, не даваў набраць вагу. А аналізы крыві паказалі ў групе тых, хто спажываў гэты алей, высокі ўзровень сератаніну, звязанага з пачуццём насычэння. Сакрэт — у араматычных злучэннях (аналагічныя вынікі атрымліваліся, калі навукоўцы дадалі ў ёгурт не алей, а менавіта гэта злучэнне; людзі спажывалі на 176 калорый менш за дзень).

КОРАТКА

Сярод краін СНД па велічыні сярэднямесячнай заробатнай платы ў доларавым эквіваленце летас Беларусь займала 4-е месца: у Расіі сярэднямесячная зарплата склала \$859, Казакстане — \$678, Азербайджане — \$504, Беларусі — \$447, Украіне — \$379, Арменіі — \$302.

Засыпы гатовай прадукцыі ў прамысловасці Беларусі на 1 сакавіка 2013 года склаў 1,5 фактычных цэнах Вр29,667 трлн, або 75,2 працэнта сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці.

Колькасць стратных сельгасарганізацый у Беларусі ў студзені 2013 года павялічылася больш як у 2,3 раза ў параўнанні са студзенем 2012 года. Так, калі летас у студзені іх налічвалася 35, або 2,3 працэнта ад агульнай колькасці арганізацый, то ў гэтым годзе іх колькасць узрасла да 82 (5,4 працэнта). Чыстая страта гэтых арганізацый вырасла ў 4,4 раза і склала Вр36,3 млрд супраць Вр8,3 млрд у 2012 годзе.

Фестываль беларускага кіно пройдзе ў расійскім Краснадары 26-31 сакавіка. У праграму фестывалю ўключана больш як 20 гістарычных, мастацкіх, анімацыйных і дакументальных стужак.

■ Постстыхійнае

СУБОТНІК... У АЎТОРАК

Каб ачысціць горад, студэнтаў вызвалілі ад заняткаў

Прыбрэнне снегу прайшло на тэрыторыі мінскай сярэдняй школы №91. Нават першакласнікі выйшлі паўдзельнічаць у суботніку.

ЗАКРЫТЫХ ТЭМ ДЛЯ СУПРАЦОЎНІЦТВА НЯМА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аналігічна Беларусь гатова дзейнічаць у сферы ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва. Тут Беларусь прапануе цэлы комплекс паслуг — ад паставак сучасных узбраенняў і мадэрнізацыі існуючых узораў да падрыхтоўкі адпаведных спецыялістаў. «Закрытых тэм для нашага супрацоўніцтва няма», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што самастойнай часткай двухбаковага ўзаемадзеяння павіна стаць супрацоўніцтва ў навукова-тэхнічнай сферы, дзе Беларусь прапануе найноўшыя распрацоўкі ў самых розных галінах. «Дыстанцыйнае заадавання Язмілі, здабытая прамысловасць, лазерная тэхніка і тэхналогіі, нанатэхналогіі, металаапрацоўка і тэхналогіі металу, машынабудаванне, у тым ліку вытворчасць сельгастэхнікі. Гэта толькі невялікая крыжа таго, чым мы гатовы падзяліцца з нашымі інданезійскімі сябрамі», — сказаў Прэзідэнт.

Асабліва цікавае уяўляе рэалізацыя сумесных праектаў у сферы бія- і інфармацыйных тэхналогій, аграрных навук, харчовай прамысловасці, а таксама павышэння нафтаздабычы паступоў. Беларусь гатова забяспечыць для Інданезіі падрыхтоўку навуковых кадраў вышэйшай кваліфікацыі, а таксама пачаць работу па стварэнні ў Інданезіі адукацыйных структур. Прыярытэтным напрамкам тут можа стаць падрыхтоўка высокакваліфікаваных рабочых і тэхнікаў машынабудавання, тэхнічных і будаўнічых спецыялістаў.

Калі раптам завая паўстане халоднай сцяноу, Калі горы сумэтаў у нябёсаў абрынуць багі — Растапіце снягі цэпльнаю сваёй, дабрывіно, Грамадою адзінай скарыце ліхія снягі. Калі я заблукна-у цёмнай, знямелай пуствэчы, Дзе бадыга-скавыш заматае за кожным следы, Прыляці ў мае сны, паклазі мне далоні на плечы — І адступіце халодная ноч, і не стане бяды.

«ЗАХАД-2013» ЯК МАГЧЫМАСЦЬ ПЕРАЗАГРУЗКІ

Як толькі стала вядома аб правядзенні буйных сумесных расійска-беларускіх ваісковых вучэнняў стратэгічнага ўзроўню «Захад-2013», рэакцыя афіцыйных асоб, афіцыйна і журналістаў суседніх краін-членаў НАТО (перш за ўсё Літвы і Польшчы) не прымясіла сябе чакаць: згодна з іх меркаваннямі, сцэнарый гэтых вучэнняў прадугледжвае нападзенне на Польшчу і Літву.

На гэтыя абвінавачванні ваенна-палітычнае кіраўніцтва Беларусі і Расіі заявіла, што вучэнні не яснуюць пагрозы бяспекі суседнім дзяржавам і накіраваны на надлажванне ўзаемадзеяння і павышэнне базавальнасці саюзнай групы войскаў. Але гэта не супакоіла заходніх аналітыкаў. На іх погляд, сцэнарый вучэнняў «Захад-2013» падобны на сцэнарый буйных ваенных вучэнняў «Захад-2009», якія былі афіцыйна названы абароннымі і накіраванымі на падтрымку стратэгічнай стабільнасці ў рэгіёне. Але, як тады сцвярджалі ў Міністэрстве абароны Літвы, легенда вучэнняў, акрамя ўварвання сукупных сіл саюзнікаў на тэрыторыю балтыйскіх краін, прадугледжвала і прэвентывны ядзерны удар па Варшаве.

Таму занепакоенасць Літвы, Польшчы і Латвіі, выкліканая «Захад-2013» зразумелая. Цікава, што гэтую занепакоенасць зусім не падзяляе ваенна-палітычнае кіраўніцтва НАТО. Так, генеральны сакратар НАТО Андрэс Фог Расмусэн заявіў 2 лютага ў Вільні наконт вучэнняў «Захад-2013», што Альянс не разглядае Расію як пагрозу. Дарчы папярэдняга вучэнні «Захад-2009», згодна з ацэнкамі натаўскіх аналітыкаў, якія былі апублікаваныя ў WikiLeaks, прадэманстравалі абмежаваныя магчымасці выдзялення баявых дзеянняў расійскай арміяй з-за нізкага ўзроўню тэхнічнай мадэрнізацыі і каардынацыі войскамі. Гэта дало падставу натаўскім аналітыкам казаць пра расійскую армію як пра «калос на гліняных нагах».

Між іншым, у новай Стратэгічнай канцэпцыі НАТО, якая была прынята на Лісабонскім саміце ў 2010 годзе, Расія нават не фігуруе як патэнцыйная крыніца пагроз для Альянсу. Больш за тое, адзін з галоўных вынікаў Лісабонскага саміту: бяспекі Расіі і НАТО ўзаемазвязаныя. Расія і НАТО дамовіліся працаваць у кірунку дасягнення сапраўды стратэгічнага і мадэрнізаванага партнёрства, заснаванага на прынцыпах узаемамнага даверу, транспарэнтнасці і прадказальнасці, з мэтай спрыяць стварэнню агульнай прасто-

шэнне. Акрамя таго, у бліжэйшы час у Беларусь прыбудуць прадстаўнікі інданезійскага бізнэсу, якія вызначаць дадатковыя накіраванні супрацоўніцтва паміж двюма краінамі.

«У гэтым годзе Беларусь і Інданезія адзначаюць 20-годдзе ўстанавлення дыпламатычных адносін. Мой візіт і, я спадзяюся, хуткі візіт у адказ майго калегі адрыюць новую старонку нашай сумеснай гісторыі», — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

У сваю чаргу Прэзідэнт Інданезіі назваў гэты візіт кіраўніка беларускай дзяржавы гістарычным, паколькі дзякуючы яму краіны змогуць значна паглыбіць двухбаковае адносіны.

«Я вельмі ўражаны, што заключаны шэраг кантрактаў на пастаўку інданезійскай прадукцыі ў Беларусь і беларускай — у Інданезію, пачынаючы ад калійных угнаенняў і завяршаючы сферай сельскай гаспадаркі», — сказаў журналістам Прэзідэнт Беларусі пасля перамоў. Усяго заключана кантрактаў на \$400 млн, а дамоўленасцяў — на яшчэ большую суму. «Гэта каласальны крок наперад», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на значны патэнцыял супрацоўніцтва Беларусі і Інданезіі. Паводле яго слоў, разглядаецца шэраг буйных інвестыцыйных праектаў у сферах нерухомай маёмасці і сельскай гаспадаркі.

«У цэлым вынікам цяперашніх перагавораў можна лічыць тое, што Беларусь і Інданезія пашырылі дыялог па ўсіх пытаннях, маючых узаемны інтарэс», — сказаў беларускі лідар.

БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТ ЗАПРАШАЕ АБИТУРЫЕНТАЎ ПАФЕСТЫВАЛІЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Што тычыцца магчымых «цэннікаў» на платнае навучанне, то агучыць іх сёння ў БДУ не бяруць.

— Магчыма, што з красавіка кошт навучання ў БДУ ўзрасце — калі Міністэрства адукацыі дасць на гэта дазвол. Але гэта будзе нязначнае павышэнне. Тарыфная стаўка першага разраду была павышана ў краіне яшчэ з 1 студзеня, камунальныя тарыфы растуць, а мы фактычна ўжо тры месяцы жывем са старымі цэнамі. Больш за тое, платны навучанне ў нашай краіне можна назваць толькі умоўна. Гэта фактычна паўплатнае навучанне, бо ўстаноўлены кошт навучання пакрывае фактычныя выдаткі на падрыхтоўку спецыяліста з вышэйшай адукацыяй толькі прыкладна на 60%, — дадаў Сяргей Абламеіка.

Журналісты пацікавіліся ў рэктара, як у Белдзяржуніверсітэце ставяцца да павышэння мінімальнага праходнага бала на цэнтралізаваным тэсціраванні?

— Мы гэта толькі вітаем, паколькі абітурыенты, якія набіраюць на цэнтралізаваным тэсціраванні меншыя балы, проста не могуць пачаць засвойваць нашу праграму і іх даводзіцца адлічваць па выніках ужо першай сесіі. Несумненна, павелічэнне ніжэйшай планкі на ЦТ прывядзе да таго, што не ўсе месцы будуць запоўненыя на платнай форме навучання, але для нас больш важна ўкамплектаваць якаснымі абітурыентамі бюджэтныя аддзяленні, — патлумачыў сваю пазіцыю Сяргей Абламеіка. — Асабліва гэта актуальна для прыродазнаўча-навуковых дысцыплін.

Начальнік галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы БДУ Людміла Хухлындзіна паведаміла, што па выніках змоваў экзаменацыйнай сесіі з універсітэта былі адлічаныя каля 300 чалавек. Маюцца на ўвазе студэнты ўсіх курсаў, а не толькі першакурснікі. Гэта няшмат. Часцей, безумоўна, па прычыне неапажынаўсці адлічваюцца студэнты платнай формы навучання. Аднак і «бюджэтнікі» таксама не заўбэды спраўляюцца з вучэбнай праграмай. На працягу некалькіх апошніх гадоў у БДУ канстатавалі зніжэнне агульнай паспяховасці студэнтаў, але, нарэшце, намяцілася станоўчая

тэндэнцыя — якасць падрыхтоўкі студэнтаў пачала расці, пра што сведчаць і вынікі змоваў сесіі... Колькасць першакурснікаў, якія атрымалі тры нездавальняючыя адзнакі, што цягне за сабой аўтаматычнае адлічэнне, зменшылася на 2%, затое павялічылася колькасць тых, хто навучаецца на 6 балаў і вышэй.

Выпускнікі сельскіх устаноў адукацыі складаюць у агульнай колькасці студэнтаў БДУ сёння толькі 8%. Але іх нешматлікасць тлумачыцца галоўным чынам дэмаграфічнай сітуацыяй і нешматлікасцю моладзі ў сельскай мясцовасці. Затое кожны другі абітурыент з сельскай мясцовасці, які спрабуе паступіць у БДУ, у выніку становіцца яго студэнтам.

Дарчы, 23 сакавіка ў Беларускам дзяржаўным універсітэце будзе дадзены афіцыйны старт прыёмнай кампаніі. Правесці для абітурыентаў традыцыйны Дзень адчыненых дзвярэй ва ўніверсітэце палічылі сумным і нецвяжым. Куды больш сучасны фармат — інтэрактыўны Фестываль факультэтаў. У бліжэйшую суботу фестываль ахопіць усё паверкі галоўнага корпуса БДУ (праспект Незалежнасці, 4). Тут размесцяцца не толькі факультэты і інстытуты, але і выстава апошніх навуковых дасягненняў БДУ, экспазіцыя кніг, найноўшыя выданні і перыёдыкі з фонду Фундаментальнай бібліятэкі БДУ.

Госці фестываля стануць удзельнікамі цікавых конкурсаў і віктарыяў з уручэннем памятных прызоў і падарункаў. Увазе абітурыентаў будзе таксама прадстаўлена культурнае і спартыўнае жыццё студэнтаў універсітэта. Для ўсіх ахвотных будуць арганізаваны бесплатныя экскурсіі ў музеі БДУ і па славутым універсітэцкім дворыку. Акрамя таго, у рамках фестываля будзе арганізавана сустрэча з аўтарамі дапаможнікаў для абітурыентаў. Выступіць перад гасцямі святая і каманда КВЗ БДУ — удзельнік Вышэйшай лігі Міжнароднага Клуба вясёлых і знаходлівых.

Гасцей чакаюць ва ўніверсітэце з 10 да 16 гадзін. А ў 12 гадзін адбудзецца ўрачыстае адкрыццё Фестываля факультэтаў у ўдзелем рэктара БДУ Сяргея Абламеіка.

Надзея НІКАЛАЕВА.

СУБОТНІК... У АЎТОРАК

— У панядзелак мы ярка праводзілі такую акцыю ў Ленінскім раёне. Што ж датычыць іншых, скажу так: дапамагаць будучы. Для гэтага трэба звярнуцца ў адміністрацыю раёна і патлумачыць сваю сітуацыю.

Мы выраслі пацікавіцца, як працавалася на суботніку студэнтаў галоўнага ўніверсітэта краіны. Як паведаміў сакратар пярвочнай арганізацыі грамадскага аб'яднання БРМС БДУ Сяргей Клішэвіч, прыбіраць снег з гарадскіх вуліц у аўторак выйшла каля 50 студэнтаў Белдзяржуніверсітэта.

— Нашы студэнты раздзіліліся на дзве групы: некаторыя адправіліся працаваць у парк на вуліцы Волаха, які знаходзіцца ў Маскоўскім раёне сталіцы, а іншыя — да школы №91, — расказаў нам Сяргей Клішэвіч. — Вызваленне ад заняткаў атрымалі да 13.00, напісаўшы заявы ў деканат. Тым жа, хто вучыцца ў другую змену, пасля суботніка давялося адправіцца на лекцыі.

Галоўныя памочнікі ў барашке з сум'ямі — лапаты — пасля цыклона «Хаўер», па чутках, былі раскуплены ў сталічных гаспадарчых крамах за лічаныя гадзіны. Каб падрабязней пра гэта даведацца, давялося звярнуцца ў аддзел паставак будаўнічага гіпермаркета «Мацпрык» у Мінску. «Звяздзе» расказалі, што пасля неверагоднай колькасці заказаў, якія колькі дзён таму замёў сталіцу,

лік прададзеных лапат сапраўды вырас — у дзесць разоў, калі пераіноўваць з папярэдняй бяспечнамі суткамі. Але інвентару хапіла на ўсіх, сітуацыю прадугледзелі загадзя. Плік запатрабаванасці няктырых прылад працы прыляну на наступную пасля снежнага шторму дату, 16 сакавіка.

17 сакавіка попыт крышці снішчыся, прыкладна ў такім рытме ідуць продажы і сёння. У «Мацпрыку» кажуць, што нягледзячы на неймаверную хвалю пакупнікоў, якія павялі разгулю сціхі з краны без лапат не выходзілі, кошты падымць не сталі. Гэты тавар можна было купіць, заплаціўшы ад 50 да 569 тысяч рублёў.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Начальнік аддзела гарадской гаспадаркі Мінгарвыканкама Марына Малаева расказала, што групы супрацоўнікаў выканаўчага камітэта ачышчалі ад снегу і наледзі вуліцы ў Ленінскім, Кастрычніцкім, Фрунзэнскім і іншых раёнах сталіцы. У прыватнасці, яны працавалі на вуліцах Ульяўскай, Кірава, Бабруйскай, Ленінградскай, у жылым раёне Каменная Горка. Тым міжчым, якія не маглі самастойна ачысціць ад снегу тэрыторыю вакол дома (напрыклад, адзіночкі малых людзям), Марына Малаева раіла прасці дапамогі ў мясцовых улад:

20 сакавіка — Міжнародны дзень шчасця

НЕ Ё БАГАЦЦІ СПРАВА?

Дзень шчасця, зацверджаны ААН, свет адзначаць упершыню. Дату выбралі невывадкова: дзень веснавага раўнадзенства лепш за ўсё сімвалізуе роўнае права ўсіх на шчасце і мару. Дарчы, даследчыкі сцвярджаюць, што за апошнія некалькі гадоў колькасць шчаслівых у свеце вырасла ў чатыры разы.

У некаторых краінах права на шчасце замацавана канстытуцыйна, але гэта не дапамагло ім заняць высокае пазіцыі ў рэйтынгу Суветнага індекса шчасця (Happi Planet Index, HPI). Індэкс некалькі гадоў таму распрацаваў брытанскі даследчы цэнтр New Economics Foundation (NEF). Для разлікаў выкарысталі задавальненасць людзей

жыццём, узровень даўгалецця і так званы экалагічны след (выкарыстанне прыродных рэсурсаў у судносінах з патрэбамі насельніцтва). Японія і Паўднёвая Карэя ў 2012 годзе занялі 45-е і 63-е месцы адначасова. А вось Злучаныя Штаты, у якіх імкненне да шчасця названа яшчэ ў дэкларацыі незалежнасці адным з неад'емных правоў чалавека, не трапілі нават у сотню.

Аналітыкі цэнтра прыйшлі да высновы, што паказчыкі эканамічнага росту і развіцця вытворчасці не адлюстроўваюць рэальнае самаадчуванне нацыі. Аказваецца, людзі маршаць не столькі пра багацце, колькі... пра шчасце і здароўе! У 2006 годзе, калі NEF упершыню прадаставіў рэйтынг, верхні радок заняла адна з бяднейшых у свеце краін Вануату — маленькая астраў-

ная дзяржава каля Аўстраліі. У 2009 годзе на першае месца выйшла Коста-Рыка — невялікая дзяржава ў Цэнтральнай Амерыцы. Наогул у лідарах застаецца Латвія Амерыка, а самая змрочная карціна захоўваецца на афрыканскім кантыненте.

Сацыялёгі перакананы: грамадства найбольш перспектыўнае, калі дзяржава адкрывае межы для разнабаковага развіцця індывідуальнасці, клопаціцца аб сацыяльным уладкаванні чалавека. Чым больш такіх магчымасцяў, тым вышэй каэфіцыент шчасця. Калі дзяржава не ў стане задаволіць патрэбы актыўнай часткі насельніцтва ў самарэалізацыі, вера ў шчасліваю будучыню знікае.

Святлана БАРЫСЕНКА

НАВІНЫ

ЗВАКУАЦЫЯ ПА НОВЫХ ТАРЫФАХ

Мінскі гарвыканкам устанавіў новыя тарыфы па эвакуацыі і захаванні адбуксіраваных аўтамабіляў на ахоўнай стаянцы.

Цяпер прымусова адбуксіроўка транспартнага сродку на ахоўную стаянку з поўнай пагарузкай на эвакуатар будзе каштаваць уладальніка аўтамабіля 380 тысяч рублёў. Эвакуацыя з частковай пагарузкай на эвакуатар абыдзецца ў 300 тысяч рублёў за адну дастаўку. Захаваанне прымусова адбуксіраванага транспартнага сродку на ахоўнай стаянцы цягам 1-3 сутак будзе каштаваць уладальніка 50 тысяч рублёў за кожную суткі. Пры захаванні аўтамабіля ад 4 да 10 сутак ён мусіць заплаціць 30 тысяч рублёў за суткі, ад 10 сутак — 20 тысяч рублёў за суткі.

Таксама Мінгарвыканкам вызначыў пералік арганізацый, якія адказваюць за прымусовую эвакуацыю транспартных сродкаў. У прыватнасці, была павялічана іх колькасць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЫРАТАВАЛІ БРАТОЎ

На пажары ў Глыбокім Віцебскай вобласці супрацоўнікі МНС выратавалі двух братоў.

Пажар адбыўся а дзясцят гадзіне вечара ў 1-пакаёвай кватэры. Супрацоўнікамі МНС спачатку быў выратаваны гаспадар кватэры, а потым і яго брат. Мужчыны знаходзіліся ў беспрытомным стане. Брыгада хуткай медыцынскай дапамогі пацярпелыя былі дастаўлены ў цэнтральную раённую бальніцу з дыягназам «атручэнне прадуктамі гарэння». Фік мркуецца, прычына пажару — неасцярожнасць пры курэнні гаспадара.

Сяргей РАСОЛЬКА.

УЗЯЎ 30 МЛН ВЫРУЧКІ З СЕЙФА

У Оршы а дзясцят гадзіне вечара загадчыца краны паведаміла ў міліцыю аб тым, што нехта ўзяў ключ ад сейфа, які стаіць у яе кабінце, і здзейсніў крадзеж грашовай выручкі — больш як 30 мільёнаў рублёў.

Па падазрэнні ва ўчыненні крадзежу быў затрыманы непрацуючы мясцовы жыхар, 1991 года нараджэння. Аддзелам Следчага камітэта заведзена крымінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МОЦНА ПАШАНДАВАЛА

У Івацэвіцкім раёне малады трактарыст судам застаўся жыць, нават драпіны не атрымаў пасля сутыкнення з хуткім цягніком.

Як паведаміла ва ўпраўленні ДАІ, у «МТЗ» зламалася каробка перадач. Гэта здарылася перад самым чыгуначным пераездам ля вёскі Даманава. 120-гадовы трактарыст не змог спыніць трактар на сігнал святлафора. А цягнік «Масква—Парыж» імчаў на вялікай хуткасці. Ён літаральна знес прыродную частку трактара разам з рухавком. Кабіна разам з трактарыстам, на шчасце, ацалела. Цягнік затрымаўся толькі на 12 хвілін і прадоўжыў шлях.

Яна СВЕТАВА.

ЗАГІНУЛІ ДВОЕ ДЗЯЦЕЙ

Гора прыйшло ў сям'ю жыхароў вёскі Вічын Лунінецкага раёна.

Трохгадовы хлопчык і на год старэйшая за яго сястра засталіся адны дома. Маці малых пайшла на працу, дзятка замкнула ў хату. Калі апоўдні яна падыходзіла да дому, то адчула пах дыму. Разам з аднавіваюцай жанчына кінулася ў хату. Яны знайшлі дзяткаў у задымленым пакоі. Але выратаваць малых не ўдалося: хлопчык і дзятка атрапіліся прадуктамі гарэння. Падроздзяленне МНС, якое прыйшло па выкліку, хутка справілася з агнём. Выграў толькі адзін пакой дома. Паводле папярэдняй версіі, дзятка знайшлі запалкі і гулялі з імі. Як паведаміў адзін з брэсцкіх парталаў, няшчасная маці толькі месяц таму выйшла з брэсцкага водпуску. Месцы ў садку ёй толькі абяцалі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ВЫПЛАЦІЦЬ АМАЛЬ 100 МЛН

Суд Добрушскага раёна вынес прысуд па справе двух мясцовых жыхароў, якія добра напрукдзілі ў лістападзе мінулага года.

Тады іх на рацэ Ілуць за незаконную здабычу рыбы з выкарыстаннем электралавальнай устаноўкі затрымалі работнікі Гомельскай мікраінспекцыі. Парушальнікам прызначана пакарэнне ў выглядзе чатырох гадоў пазбаўлення волі з ад-тэрміноўкай выканання на два гады кожнаму. Гэтыя асобы абавязаны ў месячны тэрмін пакрыць шкоду, нанесеную на-вакольнаму асяроддзю ў памеры 98,4 мільёна рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ОЧЕРЕДНОЕ (ГОДОВОЕ) ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ открытого акционерного общества «МОТОВЕЛО»
(г. Минск, проспект Партизанский, 8) СОСТОИТСЯ 27 марта 2013 г.

Орган, по решению которого созывается общее собрание акционеров: Наблюдательный совет ОАО «МОТОВЕЛО».

Место проведения собрания: кинотеатр «Ракета», г. Минск, пер. Рабочий, 3. Начало собрания: 16 часов 30 минут.

Начало регистрации участников собрания: 15 часов 45 минут.

Регистрация осуществляется при предъявлении паспорта (для представителей акционеров — паспорта и доверенности).

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет генерального директора ОАО «МОТОВЕЛО» о финансово-хозяйственной деятельности ОАО «МОТОВЕЛО» по итогам работы за 2012 год и о перспективах развития на 2013 год.
2. Отчет Наблюдательного совета ОАО «МОТОВЕЛО» о проделанной работе в 2012 году.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки Ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности ОАО «МОТОВЕЛО» за 2012 год.
4. Об утверждении годового отчета, бухгалтерского баланса, отчетов о прибылях и убытках ОАО «МОТОВЕЛО» за 2012 год.
5. Об утверждении направлений использования прибыли, остающейся в распоряжении ОАО «МОТОВЕЛО», на 2013 год.
6. О выборах членов Наблюдательного совета ОАО «МОТОВЕЛО».
7. О выборах членов Ревизионной комиссии ОАО «МОТОВЕЛО».

С проектами решений собрания, формой и текстом бюллетеня для голосования акционеры (их представители) могут ознакомиться в юридическом отделе ОАО «МОТОВЕЛО» по месту нахождения ОАО «МОТОВЕЛО» (г. Минск, проспект Партизанский, 8) с 25 марта 2013 г.

Список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен на основании данных реестра владельцев акций ОАО «МОТОВЕЛО» по состоянию на 19 марта 2013 г.

УНП 190017558

ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ открытого акционерного общества «МОТОВЕЛО»
(г. Минск, проспект Партизанский, 8) СОСТОИТСЯ 26 марта 2013 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8 В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

Орган, по решению которого созывается общее собрание акционеров: Наблюдательный совет ОАО «МОТОВЕЛО».

Повестка дня:

1. О внесении изменений в Устав ОАО «МОТОВЕЛО».

Бюллетени для заочного голосования акционеры получают с 21 марта по 22 марта 2013 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, юридический отдел ОАО «МОТОВЕЛО», с 9.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00), под роспись при предъявлении паспорта (для представителей акционеров — паспорта и доверенности).

Акционеры обязаны возвратить заполненные бюллетени для заочного голосования по указанному адресу не позднее 17.00 22 марта 2013 г.

С проектом решений собрания, изменений в устав ОАО «МОТОВЕЛО», формой и текстом бюллетеня для заочного голосования акционеры могут ознакомиться с 21 марта по 22 марта 2013 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, юридический отдел ОАО «МОТОВЕЛО», с 9.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00).

Список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен на основании данных реестра владельцев акций ОАО «МОТОВЕЛО» по состоянию на 19 марта 2013 г.

УНП 190017558

На минувшем тижні Міністэрства абароны Расіі прыступіла да трыяроўкаў у рамках падрыхтоўкі да сумесных расійска-беларускіх стратэгічных камандна-штабных вучэнняў «Захад-2013».

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Мінская вобласць, Маладзечанскі раён

■ На перспектыву

СЁННЯ І ЗАЎТРА МІНШЧЫНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Той задзел, які зроблены ў мінулым годзе, па словах губернатара, дае станоўчы вынік сёлета: за два месяцы практычна выкананы ўсе прагнозна паказчыкі, у тым ліку па знешнеэканамічнай дзейнасці, валавым рэгіянальным прадукце на 108,3 працэнта пры заданні 108 працэнтаў, а таксама па экспарце прадукцыі і паслуг, заробатнай плаце (сярэдняя па вобласці 4 млн 300 тыс. рублёў).

На Міншчыне сур'ёзна займаюцца мадэрнізацыяй, з тым каб забяспечыць атрымманне канкурэнтаздольнай прадукцыі з больш высокай дабаўленай вартасцю. Да канца п'яцігодкі тут плануецца стварыць 157 новых высокатэхналагічных, з высокай дабаўленай вартасцю прадпрыемстваў з вырочкай на кожнага работніка 60 тыс. долараў. Ужо ўведзены ў эксплуатацыю завод у Дроздаве Мінскага раёна па вырабе мыйных сродкаў, тэхнічных вадкасцяў, дзе выпрацоўка на чалавека будзе звыш 60 тыс. долараў.

Асабліва ўвага надаецца ажыццяўленню інвестыцыйных праектаў, якіх налічваецца каля 500. У прыватнасці, адзін з самых значных на БелАзе — выпуск буй-

Фота БЕЛТА

чалавек. Аднак на Міншчыне практычна няма гасцінці бізнэс-класа. З 54 толькі дзве маюць катэгорыі — у Вілейцы і Валожыне. Праводзіцца работа па атрыманні сертыфіката «тры зоркі» гатэляў у Салігорску, Слуцку, Валожыне».

Як вынікае са слоў губернатара, у нас мала спецыялістаў па арганізацыі турыстычнай дзейнасці, а сама яна пакуль не сканцэнтравана ў спецыялізаваных фірмах, як за мяжой, дзе прафесіяналы займаюцца і суправаджаюць турыста ад пасадкі ў транспарт і да самага прыбыцця на месца адпачынку. «На жаль,

нагабарытных самазвалаў грузападмальнасцю 450 тон. Да канца паўгоддзя першы волат павінен сысці з канвеера.

Распавёў Барыс Батура і пра турыстычны патэнцыял Міншчыны. «Летася турызм дапамог нам зарабіць і падцягнуць прагнозна паказчыкі па знешнеэканамічнай дзейнасці, — адзначыў губернатара. — У Мінскай вобласці створана ядрэнная турыстычная база: санаторна-аздраўленчыя ўстановы, аб'екты аграэкатурызму, прыдарожнага сэрвісу, наяўнасць гасцінічных месцаў. Але турызмам мы ў прынцыпе не ўмеем займацца, турыстычны патэнцыял выкарыстоўваецца не ў поўнай меры.

У прыватнасці, недастаткова гасцініц, якія б прапанавалі высокі ўзровень абслугоўвання. Сёння, напрыклад, гатэлі могуць размясціць адначасова 4,5 тыс.

у нас няма такіх спецыяльных кампаній, якія б гэтым займаліся. Але мяркую, захады, якія сёння прымаюцца, у тым ліку і па падрыхтоўцы спецыялістаў у навуцальных установах, прынясуць свой плён, — лічыць Барыс Батура. — Разам з тым нам трэба больш прадметна і канкрэтна працаваць па фарміраванні такіх кампаній на Міншчыне».

Нагадаў губернатара і аб неабходнасці ўдасканалення прыдарожнага сэрвісу. У прыватнасці, на Міншчыне летася адкрылі 34 аб'екты, сёлета мяркуюцца ўвесці ў дзейнасць яшчэ 64. Барыс Батура адзначыў, што гэта павінны быць не проста пункты грамадскага харчавання. Неабходна, каб наведнікі маглі там не толькі падсілкавацца, але і атрымаць комплекс паслуг.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

МАРЫ ЗДЗЯЙСНЯЮЦА, КАЛІ ПЕРАЎТВАРАЮЦА Ў МЭТЫ

Так лічыць намеснік старшыні Маладзечанскага райвыканкома па сацыяльных пытаннях і ідэалагічнай рабоце Людміла Канаковіч.

— Людміла Мікалаеўна, з чаго пачынаюцца вашыя жыццёвыя і прафесійныя шляхі? Якім ён быў да таго, як вы сталі намеснікам старшыні райвыканкома?

— Сваю будучую прафесію я вызначыла з чацвёртага класа. Гэта было цвёрдае рашэнне стаць настаўніцай. Я прайшла шлях ад педагога да дырэктара гімназіі. Затым запрасілі на пасаду намесніка старшыні райвыканкома па сацыяльных пытаннях і ідэалагічнай рабоце. У гімназіі ў мяне было 500 вучняў, кожны са сваімі праблемамі. А сёння тагачасныя праблемы можна памножыць на 200: у падпарадкаванні была адна ўстанова адукацыі, а стала 200 устаноў: адукацыі, культуры, спорту, аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

— Ці памяншалася што з пераходам на новую пасаду? На мой погляд, і ранейшая ў цяперашняй падразумяюць выхаваўчы працэс. Толькі там працавалі з дзеткамі, а тут з людзьмі розных узростаў.

— Чалавека, які працуе ў сацыяльнай і ідэалагічнай сферах, у першую чаргу характарызуе ўменне слухаць, выслухаць, зразумець, дапамагчы, навучыць, выхаваць. Гэтыя якасці распаўсюджваюцца і на галіны, якія

курырую (культура, адукацыя, ахова здароўя), — а значыць, і на дзяцей, і на сталых людзей. І хачу дадаць, што ўсе, хто тут працуе, робяць усё неабходнае для чалавека, жыхароў раёна, каб ім лепш жылося і працавалася. Перш за ўсё, маю на ўвазе той шырокі спектр сацыяльных паслуг, якімі яны займаюцца.

— Дзяржаўная служба для жанчыны, мяркуючы, нялёгкае ноша. Акрамя яе — хатнія клопаты. Я спраўляецеся, Людміла Мікалаеўна?

— Калі шчыра, то гэта няпростая і вельмі адказная праца. Мне пашчасціла выйсці перад навучнымі Акадэміі ўпраўлення пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь па тэме «Формула паспе-

ху». Я шчыра адказала на пытанне: у тым, што я пайшла сюды працаваць, не апошняю ролю адыграла мая сям'я, якая мяне падтрымлівае, разумее, імкнецца пазбавіць ад хатніх клопатаў. І я ўдзячна за гэта сваім дзецям і мужу.

— Сацыяльная сфера з'яўляецца шырокае кола пытанняў. Якія патрабуюць найбольш высклаку, якія вырашаць больш складана?

— Усе яны сур'ёзныя і значныя, бо звязаны з жыццязабеспячэннем людзей, стварэннем для іх камфортных умоў пражывання і быту, адпачынку. Часам на працягу дня даводзіцца вырашаць пытанні аздраўлення дзяцей і дарослых, санаторна-курортнага лачэння, аказання адраснай сацыяльнай дапамогі, дэмаграфіі, сацыяльнай абароны, моладзевай палітыкі, якія тычацца ўзаемадзеяння з усімі службамі. Таму трэба хутка пераключыцца з аднаго кірунку на другі. Але вельмі важна, што тая каманда кіраўнікоў сацыяльнай сферы, якая ёсць у Маладзечанскім раёне, — гэта крэатыўная, творчыя людзі, якія кампетэнтна могуць прааналізаваць сітуацыю. Менавіта калегіяльны дзеянні і дапамагаюць прымаць правільнае рашэнне.

— Якім вам, Людміла Мікалаеўна, бачыцца будучыня раёна?

— На мой погляд, трэба захаваць тое, што мы стварылі за

папярэдняга гады, за час падрыхтоўкі да рэспубліканскага фестывалю «Дажынка», вядома ж, прымножыць яго. Тут, відаць, варта закрануць кожную галіну паасобку. Калі гаварыць аб адукацыі, то актуальным з'яўляецца адкрыццё дзіцячых садкоў сямейнага тыпу. Спадзяюся, таксама пабудаванне садкоў у новых мікрараёнах, які ўведзены дзякуючы «Дажынкам». Такія ўстановы проста жыццёва неабходна, паколькі там пражывае каля 600 дашкольнікаў. Нам неабходна завяршыць і рэканструкцыю другой бальніцы. Калі браць культуру, то аб'ектаў тут дастаткова. Але, разам з тым, на мой погляд, яны павінны працаваць больш эфектыўна па арганізацыі адпачынку жыхароў.

Калі згадаць аб будучым, то кожны чалавек хоча, каб свет вакол яго быў лепшы, а вынік дасягаецца агульным намаганнем па формуле: «Жаданне плюс дзеянне». І кожны чалавек павінен быць адказным за тое месца, дзе жыве. Галоўнае захаваць, што ёсць, і стварыць новае. Не баяцца марыць і не забываць дзейнічаць. Мары здзяйсняюцца, калі пераўтвараюцца ў мэты. Будучыня раёна залежыць ад кожнага з нас. Упэўнена ў гэтым, як патрыёт свайго горада, дзе нарадзілася, закончыла школу, а пасля атрымання вышэйшай адукацыі вярнулася назад.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Маладзечна. З гэтай цэнтральнай плошчы выдуць вуліцы да новых ускраін.

■ Творчы падыход

МАЛАДЗЕЧНА — КУЛЬТУРНАЯ СТАЛІЦА

Палац культуры горада Маладзечна — «універсальны», непаўторнай архітэктуры будынак, пад дахам якога збіраюцца разам прыгажосць, мастацтва і ўтульнасць. Кожны, хто ўваходзіць у яго, адчувае асабліваю аўру. Тут пануюць гармонія і дабрыня.

У гэтай установе штогод праходзіць каля 400 мерапрыемстваў рознага ўзросту.

Пастаянную прапіску тут атрымалі канцэртныя праграмы ў рамках Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі «Маладзечна», адкрыты конкурс юных выканаўцаў эстраднай песні «Маладзічок», рэспубліканскі турнір па спартыўных балетных танцах «Кубак Маладзечна» і многія іншыя.

Асаблівай увагі заслугоўвае вялікі і дружны калектыў Палаца культуры. Гэта высокапрафесійны спецыялісты з вялікім практычным вопытам, магутным патэнцыялам у рэалізацыі самых смелых, яркіх, маштабных праектаў.

Харэаграфічны ансамбль «Наш стыль» гімназіі-каледжа мастацтваў г. Маладзечна створаны ў 1993 годзе. Як адзначыла кіраўніца калектыву Галіна Курыловіч, з таго часу адбылося пяць выпускаў. З творчасцю юных артыстаў знаёмыя не толькі жыхары горада і раёна, але і вобласці, рэспублікі. Яны ўдзельнічалі ў фестывалі «Усе мы родам з дзяцінства», станавіліся пераможцамі тэлевізійнага конкурсу «Тэлебю», «Зорны капэж», дыпламантамі конкурсаў «Калядныя сустрэчы», «Суквецце талентаў».

Харэаграфічны ансамбль «Наш стыль».

Ансамбль народнай песні «Харашуха».

Ансамбль народнай песні «Харашуха» Маладзечанскай дзіцячай школы мастацтваў створаны ў 1992 годзе, кіраўнік — Вольга Бялько. Ганаровае званне «народны» калектыву прысвоена ў 1997-м. Удзельнікі ансамбля — настаўнікі школы, якія паспяхова сумяшчаюць педагогічную дзейнасць з творчасцю. З задавальненнем яны выконваюць беларускія, рускія, украінскія, польскія, літоўскія народныя песні. Неаднаразова калектыў адзначаўся на конкурсах рознага ўзросту. У яго творчым запасніку шмат узнагарод: дыплом

лаўрэата VIII фестывалю-конкурсу народнай творчасці Мінскай вобласці «Напеў зямлі маёй», дыплом I ступені рэгіянальнага агляду-конкурсу народных і ўзорных калектываў «Год роднай зямлі», дыплом за высокую творчае майстэрства ў IV адкрытым фестывалі казачкай культуры «Любо», (Украіна, станіца Луганская), а таксама падзяка Цэнтра Рэзэкненскай думы за высокую выканаўчы і прафесійны ўзровень выступлення ў Міжнародным фестывалі нацыянальных культур (г. Рэзэкенэ, Латвія).

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Майстры, якім давяраюць

Камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Маладзечанская гарадская стоматалагічная паліклініка» — адзіная ў Мінскай вобласці, якая працуе на аснове дзяржаўнага (таго самага, што быў у модзе напрыканцы 80-х гадоў мінулага стагоддзя). А кіруе гэтай незвычайнай устаноўай вопытны ўрач-стаматолаг, сапраўдны энтузіяст сваёй справы Тамара Антонаўна Козіч (на фота), якая прыняла свой адказны пост у іншага паважанага ў Маладзечне спецыяліста-стаматолага Уладзіміра Іванавіча Дзянісава.

Паліклініка знаходзіцца ў цэнтры горада, побач з аўтавазкаламі. Атрымаць якаснае медыцынскае абслугоўванне ў ёй могуць як маладзечанцы, так і паліцыяты з бліжэйшых сельскіх раёнаў. Бо цэны тут вельмі даступныя, абслугоўванне няэмацыйнае, а калектыў, які складаецца з сапраўдных прафесіяналаў сваёй справы, здольны з годнасцю выканаць любую задачу.

У працы стаматолага важнае значэнне мае ювелірная дакладнасць. Таму і цэнацца яго паслугі ў наш час дорага. Часам праблемы з зубамі засланяюць сабой усе іншыя. Дык што ж трэба зрабіць для таго, каб догляд іх насіў выключна прафілактычны характар? Пра гэта мы распыталі галоўнага КВУП «Маладзечанская гарадская стоматалагічная паліклініка» Тамару Козіч.

— Якія ж галоўныя прынцыпы догляду зубоў? — Асноўнае правіла — рэгулярная чыстка зубоў, двойчы на дзень. Не варта недацэннаваць ввечэрнюю чыстку зубоў, бо зубны налёт, на які асядаюць бактэрыі, утвараецца менавіта праз 12 гадзін — гэта значыць, да канца дня.

— Медыцына зараз не стаіць на месцы. Стаматалогія не выключэнне. На што апошнім часам робяць упор урачы-стаматолагі?

— Мы ўзмоцнена працуем над метадамі дыягностыкі. Розныя апараты дазваляюць зараз распазнаваць захворванні поласці рота на самых ранніх стадыях. Адно з нашых імкненняў — гэта, безумоўна, прафілактыка. Мы не ставімся паўтарыць, што дарослым трэба наведваць стаматолага раз у паўгода, дзецям — раз у тры месяцы. Калі мы дасягнем вынікаў у прафілактыцы, то і захваральнасць значна знізіцца.

таго, у нашым горадзе прадстаўлены стаматалагічныя паслугі дадаткова розных цэнравых катэгорый, і людзі могуць выбраць даступныя для іх месцастановы.

— Пры такім шырокім выбары чалавек проста губляецца: куды менавіта пайсці лячыць зубы? Як вы лічыце, на што ў гэтым выпадку трэба арыентавацца пацыентам?

— Як і ў любым іншым выпадку, калі вы шукаеце канкрэтнага спецыяліста, лепш, безумоўна,

сёння ў Маладзечне свае паслугі прапануюць вельмі многі навамодныя кабінеты стаматалагічнай дапамогі. Канкурэнцыя вам працаваць не перашкаджае?

— Зусім не перашкаджае. Людзі да нас могуць патрапіць на прыём у момант звароту ці па папярэдням запісе. Больш за тое, я лічу, што здаровае канкурэнцыя для ўсіх карысна. Пры шырокім выбары паслуг кожны чалавек у выніку знаходзіць свайго доктара, з якім яму камфортна. Акрамя

таго, у нашым горадзе прадстаўлены стаматалагічныя паслугі дадаткова розных цэнравых катэгорый, і людзі могуць выбраць даступныя для іх месцастановы.

— Пры такім шырокім выбары чалавек проста губляецца: куды менавіта пайсці лячыць зубы? Як вы лічыце, на што ў гэтым выпадку трэба арыентавацца пацыентам?

— Як і ў любым іншым выпадку, калі вы шукаеце канкрэтнага спецыяліста, лепш, безумоўна,

Урач стаматолага-тэрапеўта Таццяну МАТУСЕВІЧ і медсястру Ганну БРОДНІКАВУ фотааб'ектыў у кабінёце ў час прыёму пацыентаў.

арыентавацца на рэкамендацыі знаёмых. Калі ў доктара ўжо праходзіў лячэнне хтосьці з вашых блізкіх і застаўся задаволены вынікам, то значна больш шанцаў, што і з вамі абудзецца тое ж самае.

Гутарыў Юрый СІДНЕЎ.

...У ІМЯ ПРЫГАЖОСЦІ!

Вось ужо 11 гадоў студыя прыгажосці «Архідэя», якую ўзначальвае вопытныя цырульнік-стыліст Людміла Мікалаеўна Абрамовіч, дапамагае жыхарам Маладзечна выглядаць прыгожа, элегантна, нафасна. Усе людзі імкнучыся выглядаць чудаўна і гатовы дзеля гэтага на многае. Прыскаска адыгрывае першарадную ролю ў стварэнні знешняга вобраза кожнага чалавека. І менавіта ў студыі прыгажосці «Архідэя» заўсёды дапамогуць стварыць той непаўторны вобраз, да якога вы імкняцеся. Тут вы зможаце атрымаць любыя цырульніцкія паслугі, пачынаючы ад пабору прычоскі да стрыжкі лобію складанасці, пракансультавацца па пытанні далейшага догляду валасоў.

Віктар БОЙКА, Алена ДАЎЖАНОК, Люба БЯЛЯЕВА (фота).

«ФАРМІРУЕМ АСЯРОДДЗЕ І АДЧУВАЕМ СВАЮ

Інжынеры аддзела абследавання тэхнічнага стану будынкаў і збудаванняў Сяргей РЫЖОЎ, Аляксандр МАШКО, Алена НАЙДЗІЧ, Ганна САУЧАНКА.

3 журналістамі «Звязды» гутарыць дырэктар ЗАТ «Будпраект» (г. Маладзечна) Вольга ВЯЛІЧКА

— Не бачыліся з вамі роўна год, Вольга Рыгоравна. Нашы чытачы цікавяцца, што за гэты час у інстытуце з'явілася новага?
Скіраванасць нашай работы захавалася ранейшая — і бюджэтная, і ўвогуле сацыяльная. З новых аб'ектаў зрабілі два вялікія фізікультурна-аздараўленчыя камплексы (ФАК) — у Чэрвені і Валожыне. У іх складзе басейн, акапарк, спартыўная зала, сауна. Чэрвеньскі ФАК будзецца хутчэй, сёлета можна чакаць увод.

На заказ Міністэрства працы і сацыяльнай абароны завяршылі работу над праектам дома-інтэрната ў Івянцы. Там жывуць дзеткі з асаблівасцямі ў фізічным развіцці, у прыватнасці, з праблемамі апорна-рухальнага апарата, шмат калясачнікаў. Яны вельмі разумныя, паступаюць у інстытуты, займаюць першыя месцы ў шахматных алімпіядах. І мы палічылі сваім абавязкам аблегчы ім жыццё. Выканалі праект рэканструкцыі старога будынка і побач запрэкавалі новы, пачатак яго будаўніцтва — сёлета, пуск у 2014 годзе.

Там, акрамя ўсяго іншага, будучы і мастацкі майстары, каб дзецям маглі развівацца свае здольнасці. Спартыўная зала разлічана пад іх магчымасці. Прадугледзелі конна-спартыўны манеж, бо абсалютна дакладна даказана, што калі такія дзеці маюць стасункі з прадстаўнікамі жывёльнага свету, нават калі іх проста катаюць на конях, фізічны і псіхічны стан іх істотна паляпшаецца. Прадугледзелі добраўпарадкаванне — будучы прыведзены ў парадак сажалкі, там з'явіцца спецыяльны пад'ёмнік, каб дзецям маглі купацца. Прадугледзелі пандусы — дзеці змогуць, выкарыстоўваючы сілу ўласных рук, уздымацца на другі паверх. І гэтак далей.

Выканалі прыбудову да Свірскай бальніцы. Пасля сам па сабе не маленькі, але ёсць пэўныя праблемы з наборам, будзем так казаць, медыцынскіх паслуг. Прыбудова дазволіць адчуваць на пашырэнні іх пералік.

Наколькі мы ведаем, інстытут працягвае ўдзельнічаць у праграме ўзвядзення жылля...
Змяніліся ўмовы крэдытавання, тым не менш людзі знаходзяць магчымасці будавацца, і заказы наш ідуць як з Дзяржынскага, так і Мядзельскага, Валожынскага раёнаў, з Маладзечна.

Маладзечна наогул развіваецца даволі імкліва. Мы выканалі праект дэталёвай планіроўкі двух яго новых мікрараёнаў, а зараз зрабілі першы этап сетак інфраструктуры. Побач з двума мікрараёнамі шматпавярховыя будовы вырастае і мікрараён індывідуальнай катэджнай забудовы на 600 дамоў. Безумоўна, з вырасненнем усіх сацыяльна-бытавых праблем — з'явіцца аб'екты ў Чэрвені, рэканструкцыю ўсёй сістэмы водазабеспячэння і каналізацыі ў Смільавічах, рэканструкцыю сетак водазабеспячэння для Валожына з водазаборам і станцыяй абезжалезвання. І рэканструкцыю сістэм водазабеспячэння ўсяго рэгіёна Нарачы — таксама па праграме «Чыстая вада». У Ракаве — сістэму водазабеспячэння і каналізацыі. Плюс усець набор такіх паслуг для шматлікіх аграгарадкаў, проста няма сэнсу займацца пералікам. Штогод у нас у рабоце знаходзіцца прыкладна 400 аб'ектаў.

— А добраўпарадкаваннем якіх тэрыторый вы займаецеся перш за ўсё?
— Тых тэрыторый, якія прылягаюць да аб'екта, над праектам якога мы пра-

дамамагло і тое, што мы выраслі колькасцю спецыялістаў — у асноўным гэта выпускнікі сталічных ВНУ. Такім чынам мы адчуваем папоўненні кадрамі свае аддзелы і зараз актыўна займаемся прафесійнай вучобай. Прычым юнакі і дзяўчаты адразу даволі ахвотна пачалі падстаўляць пляч пад выкананне рэальных заказаў.

Характэрна, што адчувальна ўзрастае аб'ём выкананых работ. Пазалета мы прыраслі ў параўнанні з папярэднім адпаведным перыядам на 5 мільярдаў рублёў. Летась таксама «прыпысковалі» да 2011 года 5 мільярдаў. Гэгадзіся, лічы значныя.

Начальнік архітэктурнага аддзела Ніна КУЖЭЛКА (на пярэднім плане) і яе калегі: Андрэй ЖУК, Надзея КРАУЧАНКА, Марыя БОЖЫК, Андрэй ГЛАДКІ, Кацярына ГЛАДКАЯ, Юрый ХАРЫШКА, Аляксандр БЛАЗНЯК, Святлана КАРОЛЬ.

Дырэктар ЗАТ «Будпраект» Вольга ВЯЛІЧКА.

Нецікавыя заказы няма

— Ці засталася ваша палітыка — не адмаўляць ніводнаму заказчыку, калі ён прыходзіць нават з невялікімі аб'ёмамі работ?
— Я стаюлю сёбе на яго месца і думаю: а куды ён пойдзе? Калі чалавек заўсёды прыходзіць да нас, як і скажу яму: не хадзі, не возьмем... Прышоў на гэтых днях працэнтаў. Бо жылёва-будаўнічы кааператыву (ЖБК) прыносіць вельмі разнастайны набор кватэр, і ўсю ўнутраную планіроўку, усе ўнутраныя сістэмы тэрмна перапрабляць. І ад тыповага праекта, які быў першапачаткова прадстаўлены кааператыву, нічога не застаецца. Хаця грошы за перапрацоўку можам узяць толькі 0,25 працэнта ад яе кошту. Арыфметыка не на нашу карысць. Мы вызджаем на сходы жылёва-будаўнічых кааператываў, бо людзі ў нечым сумняваюцца, і ім трэба падтлумачыць. У кожным кааператыве адбываецца рух — нехта з яго выходзіць, прыходзіць новыя члены са сваімі пажаданнямі, і трэба ўтрасаць, нешта перапрабляць.

Санаторый «Рэвіт». Басейн спраектаваны з улікам колькасці адпачывальнікаў.

Калі распрацоўваць чыста індывідуальны праект — гэта дастаткова дарагое задавальненне. Асабліва калі дом свабоднай планіроўкі, выкарыстоўваецца каркасна-маналітнае домабудаванне. Заказчык гэта разумее (мы ў асноўным працуем з дзяржааказамі) — з самага пачатку ўшчыльную кансультуюцца з нашымі спецыялістамі — ГАПаі, ППаі, галіновымі аддзелаі. Наогул, цэны заўсёды спэва складаюцца, асабліва цяпер, калі, каб

прадстаўнік «Аграсінтэзу», мы рабілі яму праект яшчэ ў 1993 годзе, заказчык гэта памятае, зараз ён развіваецца і заўважвае: я не пайду нікуды, толькі да вас!

Расіяне з фірмы «Аўгуст-Бел» пабудавалі па нашым праекце ў Пухавіцкім раёне завод па вытворчасці сродкаў абароны раслін. Было многа праблем, у прыватнасці, з экалогіяй. Засталіся задаволенымі. Зараз яны пашыраюць вытворчасць, запускаюць новыя віды прадукцыі, будуць новыя складскія памяшканні, сталовую і працэдура працаваць з намі. Каб прадугледзець у праекце прагрэсіўную тэхналогію, мы цесна супрацоўнічаем з Казанскім нафтахімічным інстытутам.

— Мы кажам, што праекціроўшчыкі павінны закладваць у праекты і прагрэсіўныя будаўнічыя матэрыялы. Ці ўдаецца гэта рабіць? Ці маюць заказчыкі сродкі на сучасныя матэрыялы і тэхналогіі, у тым ліку будаўнічыя?
— Безумоўна. Легкія металканструкцыі, фасады, якія вентылююцца, сучасныя тэхналогіі — заказчыкі ідуць на гэта. Той жа «АўгустБел» прафінансаваў усё сваё будаўніцтва ў Беларусі ў поўнай адпаведнасці з патрабаваннямі навукова-тэхнічнага прагрэсу.

Крыху геаграфіі
— Якая геаграфія вашых заказаў? У асноўным Міншчына? Ці ёсць вопыт работы і на Расію?
— Мы ахвотна прымаем заказы з усіх рэгіёнаў Беларусі. Выканалі некалькі праектаў на Расію. Але нам больш даспадобы працаваць з айчыннымі заказчыкамі, з імі хутчэй знаходзім агульную мову. Яны разумюць, што нашы патрабаванні да падрыхтоўкі пакета дакументаў (у тым ліку з усімі дазваламі, з геалогіяй і геа-

дэзіяй — канкрэтнай прывязкай да мясцовасці, да кліматычнага пояса, з разлікам фундаменту, трываласці апорных канструкцый і гэтак далей) — не фармалізм і нешта надуманае, а адна з галоўных умоў, ад якой залежыць якасць праекта і своечасовае яго выкананне. Суасудзі ж часта патрабуюць толькі разнамоўжы і прадаць ім тыпавы праект, напрыклад, стакватэрнага жылга дома, без выканання ўсялякіх абгрунтаванняў будаўніцтва. Без выканання той жа вертыкальнай планіроўкі, без сетак... А калі дом паставяць на плыўн, на тарфяную падушку, на балоце, і ён «складецца» разам з жыарамі? Адакваца па ўсёй строгасці закона будучы аўтары праекта. Такімі «кавалерыйскімі» метадамі мы не працуем, гэта не наш стыль. Мы і дома ўсяляю не каліруем тыпавыя праекты. Пасля прывязкі да канкрэтнага месца, пасля ўліку пададанай членаў жылёвага кааператыву перапрацоўка праекта даходзіць да 90 працэнтаў.

Альбом праектавання ты можаш узяць тыя ці іншыя свае ўдальны архітэктурныя, тэхналагічныя рашэнні, нават знойдзеныя табой раней дэталі, і гэта не робіць праект тыпавым, пазнавальным, гэта робіць яго больш дасканалым, больш танным, толькі і ўсяго. Я казала, што мы здалі нядаўна ў розных райцэнтрах два ФАКі: хоць і выкарыстаны былі ідэнтычныя канструкцыі, яны, тым не менш, адрозніваюцца адзін ад другога — фасады запрэкавалі па-іншаму, вокны па-іншаму, і будынак ужо іншы.

Альбо такая «добраць». Стараемся браць у работу аб'екты, да якіх не больш за 150 кіламетраў. Бо пасля пачатку будаўніцтва мы ажыццяўляем аўтарскі нагляд за праектам, і даводзіцца часта бываць на будоўлі. Пасля таго, як цэлыя брыгады будаўнікоў з'ехалі на заробкі ў суседнюю краіну, адчуваецца дэфіцыт кадраў у падрадных арганізацыях, нам задаецца шмат пытанняў, і за якасцю работ даводзіцца сачыць вельмі ўважліва. Гэта вымагае пастаяннай прысутнасці праекціроўшчыка на пляцоўцы. Камандзіроўчаныя расходы ўзрастаюць, таму фактар адлегласці пачынае мець значэнне.

— Планаў на перспектыву: будзем рабіць Дом культуры ў Мядзеле, па арыгінальным праекце.
— Дарчы, Мядзел. Побач з вамі курортная зона возера Нарач. Вы маеце магчымасць стаць заканадаўцам архітэктурнай моды на ўсёй Нарачанскай зоне.
— На Нарачы працуем шмат, па розных адрасах. Вы ведаеце, што па нашым праекце пабудаваны прыгожы санаторый «Спадарожнік». Побач запрэкавалі больш за дзясятка турыстычных дамкоў з дрэва. Непадалёку — турыстычную вёску з арыгінальнай назвай Абрамы, праект яе новай забудовы выканалі ў ўсякай стылістыцы, дамы таксама будуць драўлянымі. Здалі яшчэ адзін аб'ект — рэканструкцыю гасцініцы «Нарач» у Купе, з вялікім рэстаранам, па новых сучасных нормах.

— Другое нараджэнне абсерваторыі
Па распараджэнні Мінлаб-выканкама і яго Камітэта па архітэктурнай і будаўніцтве за нашымі афіцыяна замацаваны чатыры раёны — Мядзельскі, Валожынскі, Чэрвеньскі і Дзяржынскі. Нам ніхто не забараняе «абжываць» і іншыя рэгіёны. Мы працуем у Паставах, гэта перспектывны раён, у Докшычах — зрабілі там ФАК, зараз завяршаецца яго ўзвядзенне.

Працуем у Мінску. Чытачам будзе цікава даведацца, што рыхтуецца рэканструкцыя такога складанага аб'екта, як абсерваторыя. Інстытуту заказы праект рэканструкцыі. Зараз нашы спецыялісты займаюцца яе абследаваннем.
— Хто вашы найбольш «любімья» заказчыкі?
— У нас склаліся партнёрскія адносіны з Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны, і з яго абласным камітэтам, з Кіраўніцтвам справамі Прэзідэнта, з упрэаўленніямі капітальнага будаўніцтва райвыканкамаў і гарвыканкамаў — гэта нашы сапраўды любімья заказчыкі, яны даюць нам прыкладна 70 працэнтаў работ. З УОС Мінскай вобласці — выстылілі нам прыкладна 70 працэнтаў міліцыі. Напрыклад, зрабы па нашых праектах вядзецца рэканструкцыя і новае будаўніцтва будынкаў раённых аддзелаў унутраных спраў у Лойкаўскай і Стоўбцах. Увесь час з намі супрацоўнічае Белдзяржспраж — абнаўляем яго філіялы на месцах.

З заказчыкамі таксама маюць справу галоўны інжынер Уладзімір Андрэвіч Зайцаў, гэта мая прыватная рука. Ён практык з вялікім вопытам работы ў будаўніцтве. З будаўнічымі арганізацыямі прыйшла да нас начальнік каштарыснага аддзела Надзея Святаславаўна Гапоненка. Усё гэта дапамагае ў стаўленні з будаўніцтвам, пры ажыццяўленні аўтарскага нагляду і вырашэнні нейкіх паўсядзённых задач.

З заказчыкамі таксама маюць справу галоўны архітэктар Мікалай Мікалаевіч Галон, яго намеснік Андрэй Барысавіч Гладкі, а таксама галоўны інжынер праектаў і галоўны архітэктар праектаў. А калі заключаны дагавор, падключаюцца галіновыя аддзелы. Так што гэта калектывная праца, якая грунтуецца на ўзаемнай павазе і ўзаемаразуменні і прыносіць добры плён.

Кватэры для маладой сям'і
— Вы казалі, што за апошні час калектыв значна амаладзіўся...
— З'явілася ў нас нават некалькі сямейных пар, і дзецця, намячанаюць новыя вяселлі паміж нашымі ж хлопцамі і дзяўчатамі. Мы можам толькі вітаць такую цудоўную тэндэнцыю. Стараемся падтрымліваць маладыя сем'і, дапамагаем з жыллем — куплем для іх кватэры, месцы і нават блокі ў інтэрнатах. Нядаўна мылі двухпакаёвую кватэру для сваіх работнікаў, зараз займаемся яе аддзелкай. Чарг на жыллі ў нас няма, а калі з'яўляюцца тыя, каму трэба паляпшаць жылльвыя ўмовы, мы, як бачыце, знаходзім магчымасці, каб вырашыць пытанне. Маладыя ходзіць у спартыўны зал, у басейн, у акапарк. Парк у яе творчым, і адпачынак павінен быць актыўным.

дэзіяй — канкрэтнай прывязкай да мясцовасці, да кліматычнага пояса, з разлікам фундаменту, трываласці апорных канструкцый і гэтак далей) — не фармалізм і нешта надуманае, а адна з галоўных умоў, ад якой залежыць якасць праекта і своечасовае яго выкананне. Суасудзі ж часта патрабуюць толькі разнамоўжы і прадаць ім тыпавы праект, напрыклад, стакватэрнага жылга дома, без выканання ўсялякіх абгрунтаванняў будаўніцтва. Без выканання той жа вертыкальнай планіроўкі, без сетак... А калі дом паставяць на плыўн, на тарфяную падушку, на балоце, і ён «складецца» разам з жыарамі? Адакваца па ўсёй строгасці закона будучы аўтары праекта. Такімі «кавалерыйскімі» метадамі мы не працуем, гэта не наш стыль. Мы і дома ўсяляю не каліруем тыпавыя праекты. Пасля прывязкі да канкрэтнага месца, пасля ўліку пададанай членаў жылёвага кааператыву перапрацоўка праекта даходзіць да 90 працэнтаў.

Альбом праектавання ты можаш узяць тыя ці іншыя свае ўдальны архітэктурныя, тэхналагічныя рашэнні, нават знойдзеныя табой раней дэталі, і гэта не робіць праект тыпавым, пазнавальным, гэта робіць яго больш дасканалым, больш танным, толькі і ўсяго. Я казала, што мы здалі нядаўна ў розных райцэнтрах два ФАКі: хоць і выкарыстаны былі ідэнтычныя канструкцыі, яны, тым не менш, адрозніваюцца адзін ад другога — фасады запрэкавалі па-іншаму, вокны па-іншаму, і будынак ужо іншы.

Альбо такая «добраць». Стараемся браць у работу аб'екты, да якіх не больш за 150 кіламетраў. Бо пасля пачатку будаўніцтва мы ажыццяўляем аўтарскі нагляд за праектам, і даводзіцца часта бываць на будоўлі. Пасля таго, як цэлыя брыгады будаўнікоў з'ехалі на заробкі ў суседнюю краіну, адчуваецца дэфіцыт кадраў у падрадных арганізацыях, нам задаецца шмат пытанняў, і за якасцю работ даводзіцца сачыць вельмі ўважліва. Гэта вымагае пастаяннай прысутнасці праекціроўшчыка на пляцоўцы. Камандзіроўчаныя расходы ўзрастаюць, таму фактар адлегласці пачынае мець значэнне.

— Планаў на перспектыву: будзем рабіць Дом культуры ў Мядзеле, па арыгінальным праекце.
— Дарчы, Мядзел. Побач з вамі курортная зона возера Нарач. Вы маеце магчымасць стаць заканадаўцам архітэктурнай моды на ўсёй Нарачанскай зоне.
— На Нарачы працуем шмат, па розных адрасах. Вы ведаеце, што па нашым праекце пабудаваны прыгожы санаторый «Спадарожнік». Побач запрэкавалі больш за дзясятка турыстычных дамкоў з дрэва. Непадалёку — турыстычную вёску з арыгінальнай назвай Абрамы, праект яе новай забудовы выканалі ў ўсякай стылістыцы, дамы таксама будуць драўлянымі. Здалі яшчэ адзін аб'ект — рэканструкцыю гасцініцы «Нарач» у Купе, з вялікім рэстаранам, па новых сучасных нормах.

— Другое нараджэнне абсерваторыі
Па распараджэнні Мінлаб-выканкама і яго Камітэта па архітэктурнай і будаўніцтве за нашымі афіцыяна замацаваны чатыры раёны — Мядзельскі, Валожынскі, Чэрвеньскі і Дзяржынскі. Нам ніхто не забараняе «абжываць» і іншыя рэгіёны. Мы працуем у Паставах, гэта перспектывны раён, у Докшычах — зрабілі там ФАК, зараз завяршаецца яго ўзвядзенне.

Працуем у Мінску. Чытачам будзе цікава даведацца, што рыхтуецца рэканструкцыя такога складанага аб'екта, як абсерваторыя. Інстытуту заказы праект рэканструкцыі. Зараз нашы спецыялісты займаюцца яе абследаваннем.
— Хто вашы найбольш «любімья» заказчыкі?
— У нас склаліся партнёрскія адносіны з Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны, і з яго абласным камітэтам, з Кіраўніцтвам справамі Прэзідэнта, з упрэаўленніямі капітальнага будаўніцтва райвыканкамаў і гарвыканкамаў — гэта нашы сапраўды любімья заказчыкі, яны даюць нам прыкладна 70 працэнтаў работ. З УОС Мінскай вобласці — выстылілі нам прыкладна 70 працэнтаў міліцыі. Напрыклад, зрабы па нашых праектах вядзецца рэканструкцыя і новае будаўніцтва будынкаў раённых аддзелаў унутраных спраў у Лойкаўскай і Стоўбцах. Увесь час з намі супрацоўнічае Белдзяржспраж — абнаўляем яго філіялы на месцах.

З заказчыкамі таксама маюць справу галоўны інжынер Уладзімір Андрэвіч Зайцаў, гэта мая прыватная рука. Ён практык з вялікім вопытам работы ў будаўніцтве. З будаўнічымі арганізацыямі прыйшла да нас начальнік каштарыснага аддзела Надзея Святаславаўна Гапоненка. Усё гэта дапамагае ў стаўленні з будаўніцтвам, пры ажыццяўленні аўтарскага нагляду і вырашэнні нейкіх паўсядзённых задач.

З заказчыкамі таксама маюць справу галоўны архітэктар Мікалай Мікалаевіч Галон, яго намеснік Андрэй Барысавіч Гладкі, а таксама галоўны інжынер праектаў і галоўны архітэктар праектаў. А калі заключаны дагавор, падключаюцца галіновыя аддзелы. Так што гэта калектывная праца, якая грунтуецца на ўзаемнай павазе і ўзаемаразуменні і прыносіць добры плён.

Кватэры для маладой сям'і
— Вы казалі, што за апошні час калектыв значна амаладзіўся...
— З'явілася ў нас нават некалькі сямейных пар, і дзецця, намячанаюць новыя вяселлі паміж нашымі ж хлопцамі і дзяўчатамі. Мы можам толькі вітаць такую цудоўную тэндэнцыю. Стараемся падтрымліваць маладыя сем'і, дапамагаем з жыллем — куплем для іх кватэры, месцы і нават блокі ў інтэрнатах. Нядаўна мылі двухпакаёвую кватэру для сваіх работнікаў, зараз займаемся яе аддзелкай. Чарг на жыллі ў нас няма, а калі з'яўляюцца тыя, каму трэба паляпшаць жылльвыя ўмовы, мы, як бачыце, знаходзім магчымасці, каб вырашыць пытанне. Маладыя ходзіць у спартыўны зал, у басейн, у акапарк. Парк у яе творчым, і адпачынак павінен быць актыўным.

Надзея ЯРМАЛІНСКАЯ загадвае архівам інстытута.

Намеснік галоўнага архітэктара Андрэй ГЛАДКІ.

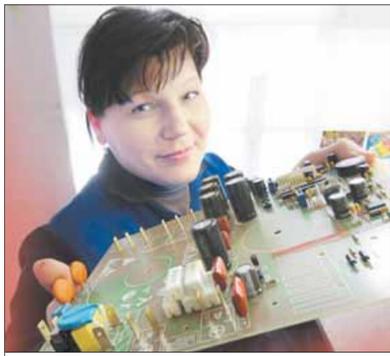

Такія спецыялісты «Будпраекта» ўбачылі інтэр'еры «Спадарожніка».

Намеснік дырэктара па маркетынгу **Уладзімір ДЗЕМЯШКЕВІЧ**.

Мантажніца радыёэлектроннай апаратуры **Марыя ПРЫГОДСКАЯ**.

Майстар зборачнага цэха **Сяргей ХІНЕВІЧ** праводзіць правэрку лічальніковага часу напрацоўкі.

Начальнік вытворчасці машынабудаўнічай тэхнікі **Галіна НЯНЯНКОВА** і начальнік зборачнага цэху **Пётр ХВАЛЬКО** аглядаюць апаратуру кіравання запавольніка вагона.

КАЛІ ПОСПЕХ — У РАЗВІЦЦІ

УЗНАГОРОДЫ

На Беларускім прамысловым форуме 2010 года за актыўны ўдзел у праграме энергазберажэння завод адзначаны некалькімі дыпламамі, ганаровым прызам і медалём. За найлепшыя вынікі ў 2011 годзе сярод прамысловых прадпрыемстваў з колькасцю працаўнікоў 100—300 чалавек СЗАТ «Электрамеханічны завод» узнагароджаны Ганаровай граматай Маладзечанскага райвыканкама. За высокія паказчыкі ў рэсурса- і энергазберажэнні, дасягнутыя ў 2011 годзе, завод занесены на Рэспубліканскую Дошку гонару.

Мы будзем пашыраць вытворчасць. Інвеставаць у будучыню. Наперадзе — вялікая праграма мадэрнізацыі, якая дазволіць выпускаць сучасную інавацыйную прадукцыю.

СЗАТ «ЭЛЕКТРАМЕХААНІЧНЫ ЗАВОД», які ўваходзіць у склад міждзяржаўнага канцэрна «Трансмаш» і які ўзначальвае з 1994 года Васіль Пятровіч Чаеўскі, выпускае вялікі спектр унікальнай прадукцыі, значная частка якой ідзе на экспарт. А па інавацыйным патэнцыяле, хуткасці рэалізацыі задум і ідэй завод можа даць фору некаторым грандам айчынай эканомікі. У чым жа сакрэт поспеху прадпрыемства? Пра гэта карэспандэнт «Звязды» ахвотна раскажаў яго кіраўнік.

— Васіль Пятровіч, з чаго пачыналася слаўная гісторыя СЗАТ «Электрамеханічны завод»?

— Свае першыя крокі на беларускім рынку наш калектыў пачынаў з чыгуначнай электронікі. З цягам часу асвоілі выпуск вырабаў для аўтамабільнай прамысловасці. Завязалася цеснае супрацоўніцтва з такімі айчыннымі аўтамабільнымі гігантамі, як БелАЗ і МАЗ, «Гомсельмаш» і «Амкадор».

Усё ж гэта былі невялікія па аб'ёмах заказы, якія нас не зусім задалавалі. На такіх заказах шмат не заробіш, а патэнцыял у прадпрыемства быў і застаецца салідны... Падумалі мы сваім інжынерным «штабам», і вырашылі вярнуцца да чыгуначнай тэматыкі. Спачатку дапамаглі чыгуначнікам вырашыць задачу аптымізацыі працэсу пнеўматычнага абдзімання стрэлак,

пазней пачалі работы па электронным аснашчэнні новых сартавальных горак. Менавіта нашы спецыялісты-канструктары ў кароткі тэрмін стварылі надзейную электронную апаратуру кіравання для вагонных запавольнікаў новага пакалення, якія шырока выкарыстоўваюцца ў нашай краіне і за мяжой. Дарэчы, гэтую уні-

Дырэктар прадпрыемства **Васіль ЧАЕЎСКІ**.

кальную апаратуру не проста распрацавалі і ўкаранілі, але і, што немалаважна, правялі яе сертыфікацыю. На сённяшні дзень сістэма надзейна працуе на Мінскай сартавальнай станцыі, а таксама на чыгунках Расіі, Балтыі і Казахстана.

Аднак большасць беларускіх сартавальных горак па-ранейшаму камплектавалася вагоннымі запавольнікамі імпортнай вытворчасці — расійскай і украінскай. І тады мы вырашылі выправіць сіту-

ацыю, узяўшыся за распрацоўку не толькі кіравальнай апаратуры, але і запавольнікаў вагонаў у цэлым. Для ажыццяўлення смелай ідэі заправасілі двух высокакваліфікаваных спецыялістаў — Мікалая Юрчанку і Віктара Туніка, якія ў свой час займаліся распрацоўкай і вытворчасцю лепшых на той час вагоназапавольнікаў маркі НК-114.

Сёння з горадасцю можна адзначыць: новыя ўзоры нашай прадукцыі паспяхова вытрымалі эксплуатацыйныя выпрабаванні і прымяняюцца не толькі беларускімі чыгуначнікамі.

— З чыгуначнымі «ноўхаў» — зразумела. Але ж ваша прадпрыемства выпускае шырокую лінейку прадукцыі ў інтэрсах іншых, не менш важных галін эканомікі?

— Калі мы увайшлі ў склад міждзяржаўнага канцэрна «Трансмаш», вытворчыя магчымасці і наменклатура прадукцыі, якая вырабляецца, значна пашырыліся. Наша прадпрыемства асвоіла выпуск свідравальных фільтраў для нафтагазавай галіны. Апошнім часам дынамічнае развіццё атрымаў выпуск тавараў шырокага спажывання — энергазбера-

гальных асвятляльных прыбораў з люмінісцэнтнымі лямпамі для вонкавага асвятлення вуліц, паркаў і двароў (тэмпературны дыяпазон іх прымянення — ад плюс 40 да мінус 45 градусаў).

Акрамя гэтага, прадпрыемства вырабляе супрацьпажарныя дзверы і люкі, унутраныя і вонкавыя дзверы, зварачную тэхніку, якая не мае аналагаў. Не так даўно мы распрацавалі і ўкаранілі ў вытворчасць медыцынскае абсталяванне. Увогуле ў нас выпускаецца шматпрафільная прадукцыя, чаму спрыяе дакладна наладжаная на заводзе гібкая і мабільная структура тэхналагічных працэсаў. Такое спалучэнне дае магчымасць хутка асвойваць новыя віды дзейнасці, выпускаць вырабы, якія маюць аптымальныя сродкі па цане, якасці і надзейнасці.

— Вялікую ролю ў тэхналагічным працэсе выпуску вашай прадукцыі займае інтэлектуальны складнік. Менавіта гэта акалічнасць,

напэўна, прадвызначыла выбар прадпрыемствам інавацыйнага шляху развіцця?

— У нас навука і вытворчасць працуюць адна ад другой не асобна. Мы маем канструктарска-тэхналагічнае бюро, запрашаем лепшых спецыялістаў, супрацоўнічаем з патэнтаўладальнікамі. У выніку, напрыклад, чыгуначныя вагавымаральнікі, вагонныя запавольнікі і апаратура кіравання былі прызнаны інавацыйнай прадукцыяй. Сёння дзейнічаючы інакш проста немагчыма канкураваць ва ўмовах рынку.

— Больш за 80 працэнтаў ва-

шай прадукцыі экспартуецца.

— Экспарт — гэта валюта. Наша арыентацыя на экспарт дазволіла нават у перыяд хваляванняў на валютным рынку заключыць прамыя дагаворы на пастаўку сыравіны і камплектуючых з-за мяжы. Многія з іх захаваўся і да гэтага часу. Акрамя таго, паколькі экспартныя цэны на нашу прадукцыю вышэй за ўнутраныя, то мы атрымліваем большы прыбытак з экспартных паставак, які дае магчымасць ужо зразумела павышаць заробную плату працуічым, накіроўваць інвестыцыі ў вытворчасць, ствараць новыя працоўныя месцы.

— У ходзе гутаркі ўзнікае ўражанне, што на вашым прадпрыемстве — поўная ідылія. Але ж павінны быць і праблемы?

— А ў кожнай ідыліі праблема? Толькі ў тых, хто нічога не робіць. Зразумела, існуюць і ў нас складанасці. На сёння галоўная праблема — гэта недахват вытворчых плошчаў. Новае сучаснае абсталяванне размяшчаць проста няма дзе. Але нічога, пры падтрымцы мясцовых улад спадзяёмся з ёй справіцца.

А яшчэ нас пастаянна трывожыць сітуацыя з працоўнымі кадрамі — цяжка знайсці талковых і надзейных станочнікаў па металапрацоўцы, зваршчыкаў, слесароў.

Тэрміны развіцця вытворчасці і некаторыя састарэлыя або неабгрунтаваныя патрабаванні.

— І на канец размовы: каротка пра планы на будучыню.

— Нглядзячы ні на што, мы будзем пашыраць вытворчасць. Інвеставаць у будучыню. Наперадзе — вялікая праграма мадэрнізацыі, якая дазволіць выпускаць сучасную інавацыйную прадукцыю. У хуткім часе пачнём наладжваць партнёрскія сувязі з краінамі Еўрасаюза. Для поспеху нам трэба толькі адно — эфектыўна развіцца.

Экспрэс-аналізатар частаты пульсу «Алімп»

Экспрэс-аналізатар частаты пульсу «Алімп» — так называецца гэты прыбор — прызначаны для аналізу сардэчнага рытму ў спакоі і пры нагрузцы, а таксама тэсціравання фізічнай падрыхтаванасці спартсменаў. Прыбор невялікіх памераў выкананы ў насценным варыянце, што дазваляе без цяжкасцяў размясціць яго на сцяне спартыўнай або трэнажорнай залы, узяць з сабой на стадыён або размясціць на рабочым сталі.

Сігнал ЭКГ, які знімаецца з рук карыстальніка, аналізуе мікрапрацэсар. Дастаткова 5–10 секунд — і на прыборы можна праглядзець адразу 4 паказчыкі: частату сардэчных скарачэнняў, амплітуду варыябельнасці пульсу, індэкс напружання рэгу-

ляртарных сістэм, узровень актыўнасці сімптычнай нервовай сістэмы, якая адказвае за фізічную працаздольнасць арганізма. Гэтыя параметры ў сваёй сукупнасці больш дакладна апісваюць стан сардэчна-сасудзістай сістэмы, чым толькі ЧСС. Іх дастаткова, каб выявіць пагражальныя станы і атрымаць допуск да росту нагрузак.

Рэгулярнае прымяненне прыбора «Алімп» у ранішні час або непасрэдна перад трэніроўкай дазваляе прасачыць дынаміку функцыянальнага стану арганізма, выявіць тэндэнцыі ў змяненнях фізічнай працаздольнасці, а таксама раннія прыкметы стомленасці або хваробы.

Апарат «ГІНА»

Найноўшая распрацоўка ў галіне медыцынскай тэхнікі — апарат «ГІНА» прызначаны для атрымання гіпахларыту натрыю, што выкарыстоўваецца ў якасці антысептыку пры лячэнні гнойна-септычных працэсаў. Галіны прымянення гіпахларыту натрыю, што атрымліваецца пры дапамозе «Гіны», вельмі шырокія: анестэзіялогія і рэаніматалогія (таксікалогія), гнойна-септычная хірургія, траўматалогія, акушэрства і гінекалогія, а таксама пульманалогія, нефралогія, уралогія, гепаталогія і іншыя.

Многія складаныя радыёэлектронныя вырабы, якія прынеслі прадпрыемству вядомасць, праходзяць праз рукі вопытнай мантажніцы **Алы ХАДЗІМЧУК**.

Машына нагняталая М-500

Машына нагняталая М-500 прызначана для падачы цэплаізаляцыйнага матэрыялу (цэлюлознага ўцяпляльніку — экавата) пры дапамозе сціснутага паветра. Экавата ўяўляе сабой рыхлы, вельмі лёгкі цэплаізаляцыйны матэрыял, які складаецца на 81% з адпрацаванай целюлозы і на 19% з борных злучэнняў, якія выконваюць функцыі антысептыку і антыпірэну.

Экавата

Экавата — гэта не проста ўцяпляльнік. Экавата — экалагічна чысты прадукт, устойлівае да агню і высокіх тэмператур, неўспрымальнае да гніення і плесні, не ўтварае кандэнсату — «дыхае», не садзейнічае развядзенню грызуноў, мае выдатныя тэхнічныя характарыстыкі. Бясшумная ізаляцыя, што дазваляе эканоміць да 50% цяпла ў параўнанні з плітнымі ўцяпляльнікамі, зручная ў рабоце і надарага. Уцяпленне экаватай абсалютна экалагічнае.

Экавата — не толькі якасная цэплаізаляцыя, але і эфектыўная гукаізаляцыя. З такімі характарыстыкамі яна становіцца ідэальным уцяпляльным матэрыялам.

Галіны прымянення экаваты даволі шырокія: паддашкі з драўляным і жалезабетонным перакрыццём, падлогі, вонкавыя сцены, скатныя дахі, унутраныя перагародкі.

Мяркуюцца, што экавата будзе прыменена для цяпла і гукаізаляцыі ў заводскай мінігасцініцы, якая цяпер праектуецца і павінна адпавядаць экалагічнай бяспецы і энергетычнай пасіўнасці.

Матэрыялы падрыхтавалі **Уладзімір ЮР'ЕЎ, Алена ДАЎЖАНОК, Яўген ПЯСЕЦКІ** (фота).

УНП 600238802

Энергазберагальныя свечы, якія вырабляе завод, выкарыстоўваюцца ў памішканнях грамадскага і прамысловага прызначэння.

Генератар зварачны ГДЭ-25

Генератар зварачны ГДЭ-25 прызначаны для камплектавання зварачных аграгатаў для дугавой зваркі пастаянным токам. Усталяваны на трактары «Беларусь», прыдатны для выкарыстання як у стацыянарных, так і ў перамяшчальных умовах. Зварка генератарам ГДЭ-25 вызначаецца высокай эканамічнасцю, устойлівасцю гароння дугі, мінімальным распырскваннем металу, чысцінёй і высокай якасцю шва. Кампактны, вагой не больш за 25 кг, з намінальнай магутнасцю 7,5 кВт, ён павінен зацікавіць кіраўнікоў сельгаспрадпрыемстваў, дарожных і камунальных службаў.

Супрацьпажарныя дзверы і люкі

Серыйная вытворчасць супрацьпажарных дзвярэй і люкаў стартвала ў Маладзечне ў лютым 2002 года. Яны маюць першы (60 хвілін) і другі (30 хвілін) тып па мяжы вогнеўстойлівасці. Люкі супрацьпажарныя могуць быць выкананы з замком з дужкамі пад навясны замком. Дзверы з вогнеўстойлівасцю могуць быць адна- і двухстворчатыя, супрацьпажарнымі і супрацьпажарнымі-дыманепранікальнымі, якія забяспечваюць двухбаковую дыманепранікальнасць.

Прадукцыя сертыфікавана МНС РБ. Магчыма дастаўка і ўстаноўка.

СЗАТ «Электрамеханічны завод» ВЫРАБЛЯЕ МЕТАЛІЧНЫЯ ДЗВЕРЫ І ЛЮКІ:

- дзверы ўнутраныя сталёныя;
- дзверы ўнутраныя дыманепранікальныя сталёныя;
- дзверы вонкавыя сталёныя;
- дзверы вонкавыя сталёныя часткова зашклёныя.

Дзверы маюць 4-ю катэгорыю трываласці па супраціўленні ўзлому. Дзверы ўнутраныя могуць мець дадатковае аздабленне ламаваным ДВП, вінілскурай. Дзверы дыманепранікальныя маюць двухбаковую дыманепранікальнасць. Дзверы вонкавыя выкананы ўцэпленымі, могуць быць глухімі і часткова зашклёнымі двухкамерным шклопакетам з ударастойкім шклом.

Прадукцыя сертыфікавана ў Рэспубліцы Беларусь. Магчыма дастаўка і ўстаноўка.

ЗАПРАШАЕ «МАЛАДЗЕЧНА»!

Гасцініца «Маладзечна» з'яўляецца адной са знакамітых аднаіменнага горада. Белым ветразем узняўся ў неба на 45-метровую вышыню элігантны дванаццаціпаверховы будынак.

Размяшчэнне самой гасцініцы даволі зручнае — у самым цэнтры горада. Побач знаходзяцца краязнаўчы музей, Палац культуры, праваслаўная царква Покрыва Прасвётай Багародзіцы, рымска-каталіцкі касцёл Святога Іосіфа, драматычны тэатр і тэатр «Батлейка». З гасцінічных акон адкрываецца захвальны від на шырокую плошчу з фантанам, на амфітэатр з каскадам вадаёмаў у цэнтральным парку горада... Навакольныя віды можна апісаць доўга. Але тут ярка дарэчы народная прымаўка пра «лепш адзін раз пабачыць...» А таму, паважаны чытач, лепш за ўсё самому прыехаць у самую вядомую маладзечанскую гасцініцу, каб з вышыні птушынага палёту па заслуга ацаніць прыгожыя вечна маладога горада. А вось імправізаваную экскурсію па атэлі мы папрасілі правесці яго маладога крэатыўнага дырэктара Дзмітрыя Садоўскага.

Дырэктар ААТ «Маладзечанская гасцініца» Дзмітрый САДОВСЬКІ: «З пакою на апошнім паверсе можна аглядаць гарадскі пейзаж».

Планам рэканструкцыі прадугледжаны рамонт і пераабсталяванне ўсяго нумарнога фонду — а гэта 100 нумароў на 157 месцаў. Стартавалі рамонтныя работы ў 2011-м. Перад рэспубліканскім фестывалем-кірмашом працаўнікоў вёскі «Дажынка-2011» мы адрамантавалі 11-ы і 12-ы паверхі, кавярню-бар, магазін і вестыбюль перамога паверхі з цэнтральнымі ўваходам. Пасля «Дажынка» — тры і пяты паверхі. Зараз пачалі рамонт дзятаяга паверхі. Разам з упарадкаваннем нумароў змяняюцца і камунікацыі: трубаправод, ацяпленне, электрыка.

Паводле слоў Дзмітрыя Садоўскага, рамонт ідзе пазатанна і патрабуе вялікіх затрат, бо абсталяванне нумароў не мянялася з 1982 года — часу пабудовы гасцініцы.

Ужо пераабсталяваны аднамясныя і двухмясныя аднапакаёвыя нумары выкананы ў розным каляровым і стылістым рашэнні. Дзясць нумароў «люкс» — двухпакаёвыя, прычым найаўсёб'ягу агульным пакоі каналы дазваляе выкарыстоўваць іх для прыжывання, напрыклад, сем'яў з дзі-

цайнік, прас. У нумарах «люкс» і апартаментнах, аднак, на думку дырэктара гасцініцы, паколькі вокны нумароў выходзяць на ўсход і захад, летам у іх не будзе спякотна. З парфумерных прыладаў пастаяльцам прапануюць індывідуальны камплект (мыла і шампунь-кандыцыянер). У нумарах на клас вышэй асартымент парфумерый шырэйшы.

Немалаважны факт: ачышчальныя будматэрыялы, якія вы-

каў кавярню на другім паверсе, цырульню і аддзяленне банка на першым. Бяссплатна паркоўка для пастаяльцаў і бібліятэка, дзе гасцініцы па дагаворы прадастаўляецца канферэнц-зала, размешчаная побач. Другая чарга рэканструкцыі прадугледжвае прыбудову бізнес-цэнтра, рэстарана, памяшканняў для даламавоўных службаў, — праанансаваў Дзмітрый Садоўскі.

І яшчэ колькі слоў пра адно важнае новаўвядзенне, што датычыцца ААТ «Гасцініца «Маладзечна» — якое можа ўзяць на ўзбраенне любую іншую рэгіянальную гасцініцу. У маладзечанскім атэлі актыўна дзейнічае турыстычны аддзел. Як вядома, інтарэс да нашай краіны з боку замежных турыстаў пастаянна расце. Пра гэта, дарэчы, гавораць і даныя даследаванняў Міжнароднай супольнасці падарожжаў і турызму, і водгукі пастаяльцаў гэтага на ўзбраенне любой іншай рэгіянальнай гасцініцы.

Адміністратар гасцініцы Алена АСКІРКА і бухгалтар Ганна МАНУЛІК.

Пакоі гасцініцы абсталяваны сучасна і запатрабаванымі гасцямі.

карыстоўваліся падчас рамонтнага перыяду, — вельмі якасныя, сучасныя і прыгожыя. Тое ж датычыцца зробленых у Беларусі ўзораў бытавой тэхнікі, пасельных прыладаў, якія ўпрыгожылі гасцінічныя нумары.

У гасцініцы функцыянуюць пральня і майстэрня па рамонтзе адзення пастаяльцаў. Гасцініца расчыніла дзверы для навед-

адпаведных сайтаў і інтэрнэце (абсалютная большасць — ад замежнікаў). Таму «Маладзечна» можа не толькі гасцініца сувавай тэхнікі, пасельных прыладаў, якія ўпрыгожылі гасцінічныя нумары.

Ды і сам горад уяўляе влічлівы інтарэс для гасцей нашай краіны і саміх беларусаў.

Упершыню аб Маладзечне згадаў князь Дзмітрый Альгердавіч у 1388 годзе ў сваім лісце вялікаму князю Ягайлу. З 1413 года горад уваходзіць у склад Віленскага ваяводства. Для абароны Маладзечна ў XIV-XVIII стагоддзях існаваў замак. У канцы XVII стагоддзя, стаўшы ўлас-

насцю магнатаў Агінскіх, замак з умацаванай драўлянай крэпасці ператварыўся ў свецкі палац з паркам і аранжарэяй.

У перыяд сярэднявечча ў Маладзечне адбываліся важныя палітычныя падзеі. Так, у 1567 годзе тут праходзілі перамовы паміж прадстаўнікамі Польшчы і Вялікага Княства Літоўскага аб новай палітычнай уніі, згодна з якой у 1569 годзе ў Любліне была створана Рэч Паспалітая.

У 1740 польскі кароль Аўгуст III дараваў Маладзечна прывілей на правядзенне штогадовага кірмашоў — увесну і ўвосень.

У выніку падзелу Рэчы Паспалітай мястэчка Маладзечна было далучана да Расіі.

Падчас адступлення з Масквы ў Маладзечна ў рэзідэнцыі маг-

ТАА «БЕЛХОЛ»: УПЭЎНЕННЫ ПОГЛЯД У БУДУЧЫНЮ

Кіраўніцтва ТАА «Белхол» зацікаўлена ў дасягненні высокага ўзроўню якасці вытворчасці камплектуемых для халадзільнікаў і маразільнікаў і гандлёвага абсталявання з улікам канкрэтных патрабаванняў і чаканяў спажывацтва, пры дапамозе эфектыўнага прымянення сістэмы менеджменту. У гэтым карэспандэнт «Звязды» перакананы, пагутарышы з дырэктарам прадпрыемства Андрэем ЧУРСІНЫМ.

— Андрэй Мікалаевіч, для пачатку крыху гісторыі: як праходзіла станаўленне вашага прадпрыемства?

— Наша вытворчасць узнікла ў лічых 90-я, 18 гадоў таму. Спачатку на прадпрыемстве было задзейнічана крыху больш за 100 чалавек. Аб'ём і наменклатура выпускаемых вырабаў паступова павялічваліся. У 2007 годзе

мы пачалі працаваць на экспарт: заключылі дагавор са Смаленскім заводам бытавой тэхнікі (ААТ «Айсберг»), дзе таксама выпускаюцца халадзільнікі і маразільнікі. Зараз «Белхол» — сучаснае высокатэхналагічнае прадпрыемства. У нас працуюць больш як 500 чалавек. Калектыву выпускае прыкладна 200 найменняў прадукцыі на суму каля 20 мільярдаў рублёў у месяц. Кожны дзень адгружаюцца з дзясятка фур камплектуемых у Мінск, некалькі аўтацягнікоў адпраўляюцца ў Смаленск.

— Ці складана працаваць не ў Мінску. Як развіваюцца партнёрскія адносіны сталічнага і правінцыянага прадпрыемстваў?

— Бізнес у невялікіх гарадах вясці складаней, чым у абласных цэнтрах, не кажучы ўжо пра сталіцу. У правінцыі горш развіта інфраструктура, да таго ж фінансавыя рэсурсы выбіраюць сталічную «прапіску». Нам дапамагае тое, што Маладзечна знаходзіцца ўся-

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Белхол» утворана ў 1994 годзе. Заснавальнікамі Таварыства з'яўляюцца ЗАТ «Атлант» і РУП Маладзечанскі завод металаканструкцый. Асноўны від дзейнасці прадпрыемства — вытворчасць камплектуемых для халадзільнікаў і маразільнікаў (паліцы, карзіны, кандэнсатары, вырабы з ліставага металу), якія пастаўляюцца на зборачны канвеер Мінскага завода халадзільнікаў. Найаўсёб'ягу развіцця парка кавальска-прэсавага абсталявання дазваляе атрымаць вырабы з ліставага металу метадам халаднай штампоўкі. Маючы значны вопыт працы на кавальска-прэсавым і зварачным абсталяванні і з мэтай павелічэння аб'ёму выпуску прадукцыі, прадпрыемства стварыла асобны вытворчы ўчастак па вырабе дадатковых драцяна-зварных вырабаў для халадзільнікаў, гандлёвага абсталявання і іншых прадметаў гаспадарча-бытавога прызначэння. Дзякуючы наяўнасці высокай кваліфікацыі тэхнічнага персаналу і ўкамплектаванай вытворчай базы прадпрыемствам асвоена больш як 200 найменняў драцяна-зварных вырабаў рознай канструкцыі і прызначэння.

«Белхол» з'яўляецца лаўрэатам конкурсу «Лепшы прадпрымальнік 2009 года Мінскай вобласці», пераможцам конкурсу ў намінацыі «Лепшы прадпрымальнік — арганізатар працоўных месцаў», а таксама лаўрэатам шэрагу іншых прэстыжных узнагарод у сферы прадпрымальніцкай дзейнасці.

У мінулым годзе, напрыклад, замест заплачаных 6 працэнтаў сжаномілі энергазасурсаў амаль удвая больш. Вельмі пасадзейнічала гэтаму, у тым ліку, і рэканструкцыя лініі палімерных пакрыццяў.

— Акрамя высокатэхналагічнага абсталявання, галоўным складнікам паспяховага развіцця любога прадпрыемства з'яўляюцца яго працоўнікі. Што з сябе ўяўляе калектыв ТАА «Белхол»?

— Так склалася, што на нашым прадпрыемстве працуюць пераважна жанчыны. Чацвёртая частка работнікаў — моладзь ва ўзросце да 31 года. Інжынерна-тэхнічны персанал складае каля 15 працэнтаў працоўнікоў. Мы стараемся акружыць клопатам усіх сваіх спецыялістаў, але асабліва трапіліва ставімся да маладых кадраў. Бо яны — наша ўпэўненае заўтра, па-

Дырэктар ТАА «Белхол» Андрэй ЧУРСІН.

спяховая будучыня. Менавіта таму на заводзе паспяхова рэалізуюцца шматлікія праграмы сацыяльнай падтрымкі, якія датычацца аказання дапамогі работнікам у будаўніцтве жылля, навучаня ў ВУН і СОНУ, іх далейшага інтэлектуальнага і фізічнага развіцця.

Немалую ўвагу надаём папулярнасці ў калектыве здаровага ладу жыцця праз удзел працоўнікоў у спартыўных мерапрыемствах. Кожны год праводзіцца спартакіяд аб'яднання «Атлант». Наша прадпрыемства выступае на спарціўных выставах каманды па 11 відах спорту.

Не забываем і пра духоўнае ўдасканалванне — прыкладам гэтаму з'яўляецца ўдзел «белхолаўцаў» ва ўсялякіх творчых конкурсах. У гэтым

немалая заслуга старшыні прафкама Валентыны Цітавіцкай.

А яшчэ ў нашым дружным калектыве паспяхова складаюцца рабочыя дынастыі: гэта датычыцца сем'яў Кісіліцкіх, Рудзько, Брыс і многіх іншых. Значыць, вераць прадпрыемству людзі, спадзяюцца на яго. Таму і за перспектывы развіцця ТАА «Белхол» можна не хвалявацца.

Гэтая лінія выраблена на мінскай вытворчасці «Атлант». Побач з новым абсталяваннем мы сфартаграфавалі намесніка дырэктара па вытворчасці Аляксея КАНДРАЦЕНЮ і штампоўшчыка Віталія АРЦЕМЕНКУ.

Канвеер з дэталімі, якія праходзяць працэс палімернага пакрыцця.

го за 70 км ад Мінска, а таксама добра развітыя аўтамабільныя і чыгуначныя зносіны. Перавагі складаюцца ў таннай працоўнай сіле, меншай велічыні зямельнага падатку і арэндных плацяжоў. Таму некалькі лямчэй забяспечваюць канкурэнтаздольнасць.

Заснавальнікамі ТАА «Белхол» з'яўляюцца ЗАТ «Атлант» і РУП «Маладзечанскі завод металаканструкцый». Час паказаў мэтазгоднасць такога рашэння. У нас удачна выбудаваны лагістычныя схемы, ёсць цудоўная транспартная інфраструктура, падыходзіць спецыялізацыя. Акрамя таго, у сталіцы сканцэнтраваны вялікі навуковы патэнцыял. Дзякуючы гэтай кааперацыі тут, у Маладзечне, мы можам хутка ўкараняць апошнія

тэхнічныя і тэхналагічныя распрацоўкі, асвойваючы новыя віды прадукцыі.

Напрыклад, не так даўно на «Белхале» устаноўлена лінія па вытворчасці гарызантальных кандэнсатараў. Яны ўсё больш запатрабаваны на рынку. Уступілі ў строй устаноўка для зваркі кандэнсатараў, а таксама лінія злучальных элементаў.

— Ваш асноўны спажывец — ЗАТ «Атлант». Значыць, для вас праблема канкурэнтаздольнасці зусім не актуальная?

— ЗАТ «Атлант» стварала наша прадпрыемства пад сваю тэхналагічную праграму, таму нас не закранулі маркетынгавыя «суменні». Уся прадукцыя, якая вырабляецца, апырэры была запатрабавана. Дзякуючы інвес-

Тут дзейнічае лінія для праўкі і рэзанання трубак кандэнсатараў халадзільнікаў і маразільнікаў. Сучаснае абсталяванне абслугоўвае наладчык Мар'ян ШУЧЫЦКІ.

Гасцеўня

3 атакай Сычова і надзейнасцю Гутара

Мінскае «Дынама» ідзе ва-банк. Каманда Юрыя Чыжа, кіраўніка кампаніі «Трайпль», імкнецца сёлета пацягнуць БАТЭ ў чэмпіёнскім крэсле. Зразумела, усе крокі над «і» павінна расставіць закончэнне першынства, але ўзбраенне сведчыць пра рашучы намер дружны Алега Пратасава. Сярод навичкоў мінчан ёсць два гульцы, пра якіх і ў Расіі, і ў Беларусі гэтай зімой гавораць апантана, не шкадуючы ні слоў, ні эмоцый. Каб убачыць іх у дзеянні, карэспандэнт «Звязды» адрываўся ў сталічны футбольны манеж на матчы 1/4 розгрышу Кубка Беларусі, у якім новы калектыў Дзмітрыя Сычова і Аляксандра Гутара сустракаўся з салігорскім «Шахцёрам».

— «Дынама» ставіць перад сабой высокую задачу. Здаецца, што саступіць «Шахцёра», аднаму з будучых канкурэнтаў за ўзнагароды, было б для каманды няшчасцем.

— Мяркую, што так лічыць і «Шахцёр». Яшчэ на сустрэчы з бальельшчыкамі і кіраўніцтва, і трэнерскі штаб казалі, што перад намі стаіць задача перамагчы ў кожным матчы.

— Адрываецца сезон прыйшлося матчам з моцнай камандай. Для цябе гэта была першая афіцыйная гульня пасля доўгага перапынку. Не паверу, што не хваліваўся напружэннем такога адказнага паядынку.

— У мяне хваляванне прысутнічае перад кожнай гульнёй: і перад афіцыйнай, і перад таварыскай. На кожны матч настройваешся, бо заўжды імкнешся перамагчы. А тым больш, калі такая неверагодная атмасфера на трыбунах! І сёння, безумоўна, хацелася, каб каманда праявіла сабе з лепшага боку.

— Таві бенефісам стала серыя пасляматчавых пенальці, калі ты двойчы парываў удары гульцоў саперніка. Між іншым, многія не любяць нават глядзець падобную латарэю. Ты сярод іх?

— Чаму? Нядаўна ў Лізе Еўропы між сабой гулялі англійскі «Ньюкасл» і расійскі «Анжы», джк мне вельмі хацелася, каб матч завяршыўся серыяй пенальці. Шкада, але не атрымалася. Пенальці — гэта доволі шчыра, вельмі цікавая драматычная канцоўка, якая цікавіць гледача.

— А колькі там часу? — пытаецца Аляксандр і паглядае на гадзіннік, які падказвае, што хутка будзе восьм гадзін вечара. — Не, у мяне з гэтым добра. Я магу і павячраць пасля гульні. Справа ў тым, што варатары не так шмат бегаюць па полі, як гэта робяць астатнія футбалісты. Я нават заўважу, як нехта адмаўляецца есці пасля матча. Хлопцы так стамляюцца, што не могуць нават паесці.

«УБАЧЫЦЬ НА ФУТБОЛЬНЫМ ПОЛІ БАЛЕЛЬШЧЫКАЎ У РАСІІ НЕМАГЧЫМА»

29-гадовы нападаючы Дзмітрый Сычоў, за плячыма якога выступленні за маскоўскі «Спартак», «Лакаматыв», французскі «Марсель», зборную Расіі, яшчэ амаль нічога не ведае пра беларускі футбол, але ўжо адзначыўся дэбютам за «Дынама». «Зорны» футбаліст выйшаў на штучны манежны газон пад зямліным нумарам «55» і правёў на ім усе 120 хвілін. Зразумела, на яго асобна канцэнтравана ўвага спецыялістаў рэжысёра розных супярэчліва каментарыяў, а журналістамі пішуцца дзіўныя прагнозы. Маўляў, пераезд у Беларусь — гэта крок, які не мае светлай будучыні. Аднак Сычоў пасля доўгага перапынку хоча вярнуцца ў вялікі футбол, а таму і гадзіўся на часовы пераезд з маскоўскага «Лакаматыва» ў мінскае «Дынама». Між іншым, дзіўна ў ён актыўна і перажываў тое, што не атрымлівалася, але адзіны свой цудоўны момант загубіў.

— Нечаканае ў вас надвор'е, — пасля паядынку кажа Дзмітрый. — Даўно падобнага не назіраў.

— А як вам павадзіны дынамаўскіх фанатаў?

— Неяк сапраўды нязвыкла. Па вялікім рахунку, убачыць на футбольным полі бальельшчыкаў у Расіі немагчыма.

А падчас гэтай гульні была сапраўды душэўная атмасфера. Фанаты каманды энергіяй падмацоўвалі, а яна змагалася да апошняй хвіліны. Падтрымка была надзвычайнай.

— Такое адчуванне, што вы вельмі нерваліся, перажывалі за кожны момант. Вельмі хацелася забіць у першым матчы?

— Проста хацелася разлітоваць кожны момант. А перажываю я заўжды, зусім без эмоцый гульня зусім не гульня.

— Між іншым, Алег Пратасаў, трэнер «Дынама», сказаў, што вы самі захацелі прабіваць пенальці пятым — апошнім.

— Адчувалася, што заб'ю менавіта апошнім. Пад авацы? Ды не. Проста напрыканцы працы. Можна падумаць, прааналізаваць, у які кут пасля удараў падаў галкіпер.

— Дарэчы, а чаму вы абралі сабе такі дзіўны нумар?

— Гэта вельмі простая гісторыя. Я сам паходжу з Сібіры, з Омска. А лічба 55 — гэта федэральны нумар Омскай вобласці. І кожны раз, калі гляджу на гэты нумар, трохі адчуваю пануцце настальгіі па родным краі, па сваім горадзе.

— Помніцца, вядомы члечіў Іван Самарана любіў гуляць пад 9-м нумарам. Але, калі перайшоў у міланскі «Інтэр», яго любіў нумар быў ужо заняты. Таму паміж лічбамі 1 і 8 вынаходлівы футбаліст паставіў знак «+».

— А калі скласці вашы прычэркі, атрымаецца таксама добры нумар для нападаючага.

— Для неа гэта зусім не магія лічбаў, а проста даніна павагі роднаму гораду.

— Беларускім футболам, напэўна, ужо цікавіліся ў прэсе.

— Я не чытаю ні газеты, ні інтэрнэт. Шчыра кажучы, мне гэта зараз не так цікава. Перада мной стаіць мэта гуляць і не звяртаць увагі на іншае. А з таго, чаго я не ведаю, наўрад ці ёсць нешта новае.

— Але чулі, што ў Беларусі хакей любяць?

— Безумоўна. І я не супраць у будучыні пагуляць у вас. Чаму б і не?

Тарас ШЧЫРЫ.
Фота Дар'я БУРАКІНАЙ

ЗА ПЕРАМОГУ НАД БАТЭ ШЭСЦЬ БАЛАЎ НЕ ДАЮЦЬ

Гісторыя Гутара вельмі простая ва ўспрыманні бальельшчыкаў. Звычайна ўсе абмеркаванні заканчваліся ацэнкамі «дрэнны — добры». А вось вырашэнне праблемы, звязанай з варатаром, патрабавала доўгіх размоў кампетэнтных у гэтай справе людзей. Рэч у тым, што вядомы галкіпер, удзельнік Алімпійскіх гульняў, з-за невялікай гульнявой практыкі вырашыў пакінуць БАТЭ ў статусе свабоднага агента. У чэмпіёнаў гэта выклікала абурэнне, аднак Гутар цпер у «Дынама» і абараняе колеры новай дружны ў кубковым супрацьстаянні з «гарнякмі». У гэтым, найперш, псіхалагічна цяжкім паядынку ў Аляксандра працы на полі не так шмат, але ў партрэнны момант ён зноў падказвае аднаклубнікам, выдатна гуляе нагамі. Па-сапраўднаму правяць сабе галкіперу выпадае толькі напрыканцы вельмі цяжкай сустрэчы. Матч скончыўся безгалавай нічыёй, а таму пераможцу

будучага ўдзельніка паўфіналу прыйшлося матчам з моцнай камандай. Для цябе гэта была першая афіцыйная гульня пасля доўгага перапынку. Не паверу, што не хваліваўся напружэннем такога адказнага паядынку.

У мяне хваляванне прысутнічае перад кожнай гульнёй: і перад афіцыйнай, і перад таварыскай. На кожны матч настройваешся, бо заўжды імкнешся перамагчы. А тым больш, калі такая неверагодная атмасфера на трыбунах! І сёння, безумоўна, хацелася, каб каманда праявіла сабе з лепшага боку.

Таві бенефісам стала серыя пасляматчавых пенальці, калі ты двойчы парываў удары гульцоў саперніка. Між іншым, многія не любяць нават глядзець падобную латарэю. Ты сярод іх?

Чаму? Нядаўна ў Лізе Еўропы між сабой гулялі англійскі «Ньюкасл» і расійскі «Анжы», джк мне вельмі хацелася, каб матч завяршыўся серыяй пенальці. Шкада, але не атрымалася. Пенальці — гэта доволі шчыра, вельмі цікавая драматычная канцоўка, якая цікавіць гледача.

Инфарм-укол

А «МАТОРЧЫК» ТРЭБА ПАДСІЛКАВАЦЬ

Самае важнае падчас Посту — ачысціць сваю галаву ад дрэнных думак і адкрыць сэрца добраму. Што да харчавання, то яно павінна быць асабліва збалансаваным. Для здоровага чалавека, каб падтрымаць работу незаменага на-сосу — нашага сэрца, — дастаткова ўключыць у рацыён правільныя прадукты. Каб ваш «матор» працаваў без перабоў і пры гэтым талія заста-валася на месцы, часцей сябруйце з наступнымі прадуктамі.

- 1. Цэльназерневы хлеб. Забеспечвае арганізм абодвума відамі клятчаткі. Нерастваральная не ператраўліваецца, запалюе страўнік, выклікае пачуццё сытасці і тым дапамагае змагцаць з лішнім вагой, а растваральная ачысчае са-суды ад «дрэннага» халестэ-рыну.
- 2. Яблыкі, грушы, ягады і цытрусавыя таксама багатыя на клетчатку. А яшчэ ў іх ёсць фітарэны, якія спрыяюць пра-філактычным сардэчна-сасудзі-стым захворванням.
- 3. Памідоры, кавуны і ружо-выя грэйпфруты змяшчаюць антыаксідант лікапен, які, як лічыцца, таксама спрыяе пра-цы нашай кардыясістэмы.
- 4. Зеленыя шпінат — проста скарбніца фалату, які расшчап-ляе амінакіслату гомацыстэін, адну з віноўніц расстройствэй сардэчнай дзейнасці.
- 5. Грэцкія арэхі і тлустая ры-ба (лассос, гарбуша, сёмга, сардзіны, сельдзец) — крыні-

- ца карысных для сэрца амега-3 тлустых кіслот.
- 6. Міндаль, кеш'ю і макадам-скія арэхі — пастаўшчыкі мо-наненасычаных тлущаў, якія зніжаюць узровень «дрэннага» халестэрыну і павышаюць узро-вень «добрага».
- Паспрабуйце прыгатаваць карысны і нізкакаларыйны...
...амлет са шпінатам, фетай і грэцкімі арэхамі
2 ч.л. аліўкавага алею
1 пучок здробненай зялёнай цыбулі
2 ч.л. раздробненага часна-ку
300 г размарожанага і нарэ-занага шпінату
3 ст.л. рубленай пятрушкі
60 г раскрыхшанай феты ці брынзы
1 шклянка нятлустага мала-ка
2/3 шклянкі нятлустага тва-рагу
1 яйка
5 яечных бялкоў
2 тоўстыя кавалкі пшанічнага

Даты Падзеі Людзі

Міжнародны дзень франкафоніі.

1460 год — нарадзіўся Канстанцін Іванавіч Астрожскі, военачальнік, дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага. Узначальваў паходы на крымскіх татарараў, атрымаў перамогу больш чым у 60 бітвах. У бітве з рускімі войскамі на рацэ Вядроша ў 1500 годзе быў разбіты і ўзяты ў палон, адкуль уцёк у 1507-м. У бітве пад Оршай (1514) перамог рускія войскі. Быў абаронцам праваслаўя, будаваў цэрквы ў гарадах Беларусі і Украіны. Памёр у 1530 годзе.

1837 год — нарадзіла-ся (горад Мінск) Каміла Вінцэнтаўна Марцінкевіч (Осіпава), беларуская піяністка, кампазітар, педагог. Дачка В.І. Дуніна-Марцінкевіча. Ігры на фартэпіяна вучылася ў Мінскім пансіёне Монтэграндзі. З 1847 года давала канцэрты ў Мінску, Слуцку, Кіеве, Варшае (у тым ліку з братам Міраславам). Удзельнічала ў спектаклях тэатра Дуніна-Марцінкевіча, выкладала музыку ў прыватных пансіёнах, арганізавала школы для дзяцей бедных (на Маладзечаншчыне, у Мінску). У яе доме збіраліся члены Мінскай арганізацыі Літоўскага правіцыйнага камітэта. За ўдзел у дэмакратычным руху праследвалася царскімі ўладамі. У 1863 годзе была асланы ў горад Салікамск (Пермская губерня, Расія). Вярнулася на радзіму ў 1880-х. Выконвала творы І. Гумеля, Ф. Ліста, Ф. Шапэна, іншых вядомых кампазітараў, а таксама ўласныя сачыненні. Памерла ў 1892 годзе.

1930 год — нарадзіўся (вёска Журавічы Рага-ра, беларускі вучоны-эканаміст, доктар эканамічных навук (1990), прафесар (1991), заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Беларусі (1995). Аўтар навуковых прац па праблемах сельскагаспадарчай вытворчасці, рэфармавання АПК Беларусі.

Васіль ВІТКА (1911—1996), паэт, перакладчык, кры-тык, публіцыст, педагог.

«Свет сыходзіцца клінам, Ледзьве-ледзьве жыве, Так імчыцца імкліва, Як на злом галавы».

УПАЎ УНІЗ ГАЛАВОЙ У СУМЁТ

Сталічным выратавальнікам даялася вызваліць са снегавага палону хлопчыка: да работніка МНС звярнулася маці пацярпелага, якая паведала, што сына засыпала снегам у двары жылга дома па вуліцы Філімонава. Потым высветлілася, што вучань 6 класа сярэдняй агульнаадукацыйнай школы № 69 разам з сябрамі гуляў у глыбокім незе: каляў снежныя хады, скакаў у сумёт. Пры перасоўванні па даху гаража, які быў размешчаны ў двары, паслізнуўся і ўпаў галавой уніз у намецены сумёт паміж збудаваннем і сцупкам горкі, што прымыкаў да яго. Месца аказалася цяжкадаступным: самастойна Іван выбрацца не здолеў. Выратаванага хлопчыка пасля агляду медыкамі перадалі бацькам.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Здарэнні

ПАЛЯКІ НЕСЛІ ТЫТУНЬ У МЯШКАХ

У пагранічным пункце пропуску «Урбаны» супрацоўнікі Браслаўскага аддзялення ДАІ затрымалі двух грамадзян Польшчы, якія кінулі ў мяшкі цыгареты беларускіх марак. Высветлілася, што гэтыя грамадзяне неслі больш за 1 тыс. цыгарэтаў, якія кінулі ў райцэнтра спецыяльна, каб вывезці за мяжу. За парушэнне беларускага заканадаўства на парушальнікаў быў складзены адміністрацыйны праатакол, а цыгареты канфіскавалі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Склад Андрэй МІКАЛАЙЦА.

ПАВЕРЦЕ, КАМІ ПАСКА, АЛКАЗЫ

Па вертыкалі: Аргумент. Квас. Антра. Тра. Ралу. Крэма. Рад. Матэ. Нездры. Сіт. Перыкарп. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Ано. Кум. Крам. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Рата. Ман. Рака. Банапайка. Талекоп.

ПАВЕРЦЕ, КАМІ ПАСКА, АЛКАЗЫ

Уша. Канап. Кокс. Каркас. Кара. Карап. Рата. Ата. Ата. Сак. Сак. Анка. Кум. Крам. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Рата. Ман. Рака. Банапайка. Талекоп.

Па гарызонталі: Акуляры. Бінокль. Ян. Ула. Дан. Крэма. Рад. Матэ. Нездры. Сіт. Перыкарп. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Ано. Кум. Крам. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Рата. Ман. Рака. Банапайка. Талекоп.

Уша. Канап. Кокс. Каркас. Кара. Карап. Рата. Ата. Ата. Сак. Сак. Анка. Кум. Крам. Штук. Ян. Нара. Рав. Рав. Кар. Хадок. Рата. Ман. Рака. Банапайка. Талекоп.

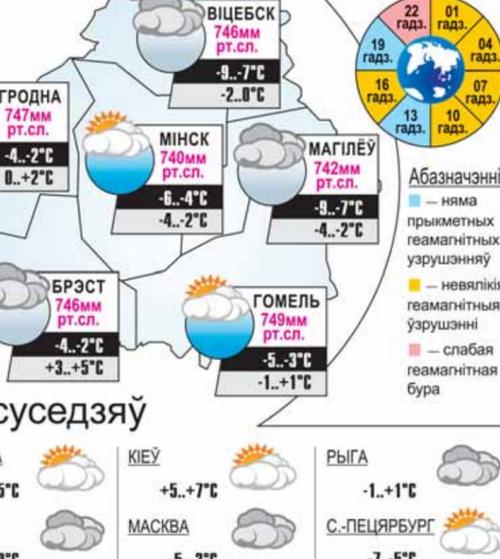
СЁННЯ

Месца Першая квадра 19 сакавіка. Месца у сузор'я Рака.

Імяніны Пр. Марыі, Матроны, Васіля, Емяльяна, Калітона, Мікалая, Паўла, Яўгена, Яфрэма, К. Аляксандры, Клаўдзіі, Святланы, Анатолія, Віцэнцата.

ЗАЎТРА

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

Калі раздаецца стук у дзверы, мой кот заўсёды ўпаўнены, што гэта да яго!

Аэрадром. — Зямля, зямля! Я борт 37, іду на вымушаную пасадку! Вызваліце паласу! — А хто ад мяне да Нінкі бегаў? Аэрадром не прымае! — Светка, кінь жартаваць, у мяне гаручае на зыходзе! — Я ж казала, што ты ў мяне паскачаш! Вось і скачы!

Па тэлевізары казалі, што дарос-ламу льву патрабавецца 20 гадзін на ад-пачынак штодзен. Я так і ведаў — я дарослы леў!

— Але, Валя?
— Так.
— Я тут гэта... Ну, дом пабудоваў, дрэ-ва пасадзіў. Прыходзь...

Ну ты, Патрыч, закусвай...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В. КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛШУК, Л. ЦМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл.факс); адрэдакцыі: пісьмоў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 61, юрыдычная — 287 19 68, скаржарыя — 292 05 82, адрэдакцыя за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самарванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брасце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by; РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў; іх меркаванні не з'яўляюцца суадноў з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэдаваныя ёй псымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 25.058. Індэкс 63850. Зак. № 1285.

Нумар падпісаны ў 19.30

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 19 сакавіка 2013 года.